

**Jaaroverzicht 2009
MVO Nederland**

MVO recessieproof

28 juni 2010

Inhoudsopgave	pag.
<i>Voorwoord</i>	
1. Inleiding	5
2. Partners	6
3. Programma's, producten en resultaten	6
3.1 Brancheprogramma	7
3.2 Regioprogramma	8
3.3 Internationaal programma	9
3.4 Koploperprogramma	11
3.5 Grote bedrijvenprogramma / Samenleving & Bedrijf	12
3.6 MBO Programma	12
3.7 Onderwijsprogramma	13
3.8 Communicatie en marketing	13
3.9 Kennismanagement / database	14
3.10 Bijzondere projecten	14
4. Interne organisatie en personeel	15
5. Duurzame bedrijfsvoering	16
5.1 Maatschappelijke meerwaarde	16
5.2 Bedrijfsvoering - milieu	17
5.3 Bedrijfsvoering - personeel	19
6. Financiën	20
7. Vooruitblik 2010	20
8. Over dit verslag	21
9. Over MVO Nederland	22

Bijlagen

I	Organogram, bestuur & programmaraad
II	Partners MVO Nederland
III	Manifest MVO Nederland
IV	MVO-dynamiek bij brancheverenigingen
V	Toelichting 'Duurzame bedrijfsvoering'
VI	Certificaat Climate Neutral Group
VII	GRI-checklist
VIII	GRI-C Verklaring

Leeswijzer

In deze rapportage vindt u een weergave van de resultaten die MVO Nederland in 2009 heeft behaald. Achtereenvolgens leest u over de ontwikkeling van het partnernetwerk van MVO Nederland en de resultaten van de verschillende programma's van MVO Nederland. Aansluitend volgen de resultaten en ontwikkelingen op het vlak van kennismanagement, communicatie, de interne organisatie en de duurzame bedrijfsvoering. De rapportage wordt afgesloten met een financiële paragraaf en een vooruitblik op 2010.

In deze rapportage blijft IDH buiten beschouwing. Hierover vindt ten behoeve van het ministerie Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingssamenwerking een separate verantwoording plaats.

Voorwoord

MVO recessieproof

Samen implementeren en innoveren, ook bij economische tegenwind. Dat was het motto van ons jaarplan 2009. Vol trots kunnen wij vaststellen dat dit motto in 2009 volledig is waargemaakt.

In het recessiejaar 2009 heeft het thema maatschappelijk verantwoord ondernemen voortreffelijk stand gehouden. Sterker nog: veel bedrijven die al langer met MVO aan de slag zijn, bleken beter te presteren dan het gemiddelde in hun branche. Veel partners van MVO Nederland lieten ons weten dat zij vorig jaar ondanks de slechte conjunctuur een goed jaar hebben gehad.

Ook voor MVO Nederland was 2009 een succesvol jaar. De samenwerking met brancheverenigingen, kamers van koophandel en de EVD werd verder uitgebreid. Ultimo 2009 namen 38 brancheorganisaties deel aan ons brancheprogramma; een van de speerpunten van ons beleid. Via deze intermediaire kanalen en onze steeds populairder wordende website hebben wij meer dan 100.000 ondernemers met praktische MVO-informatie bereikt. Via meer dan 150 presentaties en workshops hebben wij ca 7500 ondernemers direct van praktisch bruikbare MVO-informatie kunnen voorzien. En zo'n 650 bedrijven sloten zich bij ons netwerk aan.

In onze activiteiten staat de businesscase van MVO steeds centraal. MVO is pure winst, is dan ook een door ons veel gebruikte slogan. In 2009 hebben we veel aandacht besteed aan de thema's duurzaam inkopen en het verankeren van people en planet in de core business van het bedrijf. Kortom, MVO Nederland heeft in 2009 een flinke boost gegeven aan de bewustwording en aan vele concrete MVO-stappen bij het Nederlandse bedrijfsleven.

Partners

2009 was het jaar waarin MVO Nederland aan onze partners voor het eerst een financiële bijdrage vroeg. Die maatregel markeerde de omslag naar een periode waarin de activiteiten van MVO Nederland geleidelijk aan steeds meer privaat gefinancierd gaan worden.

Er kwam ook een nieuw manifest. Dit manifest vraagt van bedrijven die zich bij ons aansluiten, op een tiental MVO-thema's concrete stappen te zetten, en over de voortgang op deze terreinen regelmatig te communiceren.

De doelstelling om aan het eind van het jaar tenminste 500 betalende partners te hebben, werd ruimschoots gehaald. Het jaar eindigde met ruim 650 betalende partners. Hiervan behoort de overgrote meerderheid tot het MKB.

Maar ook het aantal grootbedrijven dat zich bij ons aansluit, neemt gestaag toe. De integratie van Samenleving & Bedrijf, het private netwerk van grote bedrijven dat in 2009 formeel in MVO Nederland is opgegaan, zorgt voor een speciaal op deze doelgroep toegesneden aanbod van activiteiten.

Tijdens de door ons georganiseerde bijeenkomsten wordt tussen onze partners veel kennis uitgewisseld en worden ondernemers aangezet tot concrete stappen. Tegelijkertijd ontstaan daar ook in toenemende mate interessante business-to-business deals.

Projecten

Het aantal projecten dat door overheden aan ons werd toevertrouwd, nam in 2009 verder toe. Voorbeelden hiervan zijn: een meerjarig MBO Stimuleringsprogramma waarvoor het ministerie van VWS subsidie ter beschikking heeft gesteld; het internationale brancheprogramma (subsidie van het ministerie van EZ/BEB); ontwikkeling van een MVO-paspoort voor ambassades (ministerie van BuZa); ontwikkeling van een website voor ketenverantwoordelijkheid (ministerie van EZ/BEB); het langlopende programma ontwikkelingslanden (subsidie ministerie BuZa/OS) en het voorlichtingsprogramma OESO-richtlijnen (ministerie EZ/BEB). Ook het stimuleringsprogramma voor MVO in de agribusiness, waarvoor het ministerie van LNV subsidie ter beschikking stelt, past in dit rijtje.

Interne organisatie

Door de groei van het aantal activiteiten was het nodig de interne organisatie aan te passen. Vanaf oktober kent MVO Nederland twee businessunits. De afdeling Programma's en Projecten is

verantwoordelijk voor alle publiek gefinancierde activiteiten. De afdeling Partners en Producten organiseert alle door partners en andere marktpartijen privaat gefinancierde activiteiten. Het aantal medewerkers bedroeg ultimo 2009 33 personen (27 fte).

MVO bij MVO Nederland

In onze eigen bedrijfsvoering krijgen people en planet ook volop aandacht. Omdat onze impact op de factor mens het grootst is, gaat daar de meeste aandacht naar uit.

In 2009 is via het 'Investors in People'-model onderzocht hoe medewerkers oordelen over hun werk, de arbeidsomstandigheden, de arbeidsvoorwaarden en hun mogelijkheden voor groei en ontwikkeling. Dit onderzoek toonde aan dat medewerkers over het algemeen tevreden zijn en met veel plezier bij MVO Nederland werken. Verbeterpunten op terreinen als arbeidsvoorwaarden, scholing en leiding geven, zijn in een actieplan gezet, dat thans wordt uitgevoerd. Zo wordt er inmiddels veel aandacht besteed aan onderling kennis delen. Daarnaast is er ook altijd veel aandacht voor medewerkers met bijzondere persoonlijke omstandigheden, en voor teambuilding en gezelligheid.

Op planet-gebied zijn reis- en energiekosten belangrijk. Openbaar vervoer, de fiets en leenauto's zijn veruit de meest gebruikte vervoermiddelen. Voorts zijn FSC-papier en gecertificeerde producten (fair trade, Utz, etc) standaard in ons inkoopbeleid.

Ricoh, een van onze gewaardeerde partners, voorzag ons tegen gereduceerd tarief van een milieuvriendelijke printer- en kopieermachine.

Onze totale CO₂-uitstoot werd evenals voorgaande jaren gecompenseerd via de Climate Neutral Group.

Financiën

In 2009 was er sprake van een flinke herallocatie van de basissubsidie die door het rijk ter beschikking wordt gesteld. Voor het basisprogramma (branche- en regioprogramma, website, database, kennismanagement communicatie en backoffice) werd door de ministeries EZ en VROM gezamenlijk € 1,6 mln beschikbaar gesteld. Daarnaast ontvingen wij van de ministeries Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingssamenwerking, LNV en VWS meerjarige projectsubsidies. Het jaar 2009 werd afgesloten met een overschot.

IDH

In 2008 is het IDH (Initiatief Duurzame Handel) opgericht. Om een snelle start mogelijk te maken en vanwege de synergie tussen het internationale programma van MVO Nederland en de ketenprogramma's van IDH is besloten dat IDH onderdeel wordt van de rechtspersoon MVO Nederland. MVO Nederland faciliteert IDH op gebieden als huisvesting, personeelszaken, control, e.d. IDH is zelfstandig verantwoordelijk voor het behalen van de eigen doelstellingen.

Toekomst

MVO is als concept bij het Nederlandse bedrijfsleven niet meer weg te denken. De belangstelling voor deze manier van ondernemen zal ook in 2010 verder toenemen. Dat blijkt ook uit het groeiende aantal organisaties en netwerken dat zich met MVO bezighoudt.

MVO Nederland rekent in 2010 op een flinke verdere groei van het aantal bedrijven dat zich bij ons aansluit. De doelstelling staat op 1250 per ultimo 2010.

Het aandeel van de private inkomsten loopt in 2010 naar verwachting op naar ca 12,5% van de totale begroting.

In 2010 zal ook de website ingrijpend worden vernieuwd. Ook ons kennismanagementsysteem wordt verder uitgebouwd. Het brancheprogramma wordt voortgezet en verdiept. Maatschappelijk verantwoord inkopen en ketenverantwoordelijkheid zijn opnieuw belangrijke speerpuntthema's. Voorts wordt een project op het gebied van mensgericht ondernemen (de p van people) voorbereid.

Tegelijkertijd wordt dit jaar al geanticipeerd op een daling van de overheidssubsidie in de komende jaren. Het regioprogramma wordt hierdoor in de 2^e helft van 2010 afgebouwd.

Om een verdere groei van de privaat gefinancierde activiteiten mogelijk te maken, zal in 2010 een nieuw meerjarenbusinessplan worden opgesteld.

Hoewel de reductie van de overheidssubsidie vanaf 2011 in onze organisatie flinke sporen zal nalaten, zien wij de toekomst van MVO Nederland met vertrouwen tegemoet.

Directie MVO Nederland
Willem Lageweg

1. Inleiding

Ambities Jaarplan 2009

In november 2008 presenteerde MVO Nederland een ambitieus Jaarplan 2009 met als motto: 'Samen implementeren en innoveren, ook bij economische tegenwind'. Dit jaarplan speelde in op twee belangrijke ontwikkelingen:

- 1) De groeiende vraag van bedrijven en branches naar implementatie van MVO, juist ook in tijden van economische crisis.
- 2) De groeiende groep partners en MVO-koplopers en hun behoefte aan ondersteuning van MVO Nederland.

In het Jaarplan 2009 werd ingezet op een voortzetting, uitbreiding en verdere professionalisering van de activiteiten van MVO Nederland. Met daarbij meer aandacht voor de sectorale aanpak, kennismanagement, communicatie en het aanbieden van concrete producten en diensten.

Vanuit een strategische focus op intermediaire organisaties (waaronder brancheverenigingen, KvK's, EVD) en MVO-koplopers stelde MVO Nederland voor 2009 de volgende doelen:

- Bij tenminste 35 intermediaire organisaties is MVO verankerd in beleid, activiteiten en budgetten.
- Tenminste 100.000 ondernemers (MKB en grootbedrijf) worden op regelmatige basis bereikt en geïnspireerd met praktische MVO-informatie, zowel via de intermediaire kanalen als via onze eigen media.
- Duurzaam inkopen en ketenverantwoordelijkheid zijn sterk opkomende thema's in het Nederlandse bedrijfsleven.
- Enige honderden koplopers worden gefaciliteerd en geïnspireerd bij MVO-innovaties.

Hiermee stelt MVO Nederland zich ten doel om het bedrijfsleven en de overheid te stimuleren om er gezamenlijk naar te streven dat in 2012 tenminste tweederde van de Nederlandse bedrijven bewust en vergaand met MVO aan de slag is.

Reductie basissubsidie versus groeiende vraag

Door een niet voorziene herallocatie van de basissubsidie¹, waarmee MVO Nederland in december 2008 geconfronteerd werd, zijn de aanvankelijk beoogde doelstellingen voor 2009-2012 deels bijgesteld. Het directe gevolg hiervan is dat MVO Nederland in 2009 verschillende activiteiten niet heeft kunnen uitvoeren.

Tegelijkertijd nam in 2009 de vraag van ondernemers en ondernemersorganisaties naar de kennis en de activiteiten van MVO Nederland aanzienlijk sneller toe dan voorzien. Ook groeide het aantal projecten dat door ministeries aan MVO Nederland wordt toevertrouwd.

De activiteiten van MVO Nederland krijgen daarmee steeds meer een drie sporen karakter:

1. Activiteiten gericht op de bewustwording en concrete eerste stappen bij het MKB. Hiervoor is een basisprogramma ontwikkeld dat uit een basissubsidie wordt gefinancierd, waarvoor met name de ministeries van Economische Zaken en VROM de middelen leveren.
2. Projecten gericht op bewustwording en kennis rond speciale thema's of bepaalde doelgroepen, waarvoor de middelen afkomstig zijn van verschillende ministeries. Op projectmatige basis wordt samengewerkt met de ministeries Buitenlandse Zaken /

¹ Aanleiding hiervoor is dat de aanvankelijk opgestelde begrotingen uitgaven van een "ongeoormerkte basissubsidie". In de praktijk is gebleken dat een gedeelte van deze subsidie is bestemd voor "geoormerkte" projecten ten behoeve van de ministeries BuZa/OS en LNV. MVO Nederland heeft een amendement op het eerder ingediende Jaarplan 2009 en het Meerjarenplan 2009-2012 ingediend bij het ministerie van Economische Zaken. Daarin zijn de gevolgen van de bezuiniging op de doelstellingen van MVO Nederland voor de komende jaren opgenomen.

Ontwikkelingssamenwerking, Landbouw en Natuurbeheer, VROM, VWS en Economische Zaken. Met het ministerie van Sociale Zaken vindt overleg plaats.

3. Activiteiten met en voor ondernemers met MVO-ambitie. Deze activiteiten zijn gericht op het verdiepen en versnellen van MVO bij deze bedrijven. De middelen hiervoor worden vooral geworven bij partners (via een betaald partnerschap) en andere private partijen.

Deze indeling wordt ook gehanteerd voor het aanpassen van de interne organisatie.

Nieuwe business unit 'Partners en Producten'

In juni 2009 is MVO Nederland gestart met het werven van partnerinkomsten. Er is een nieuwe afdeling opgericht die zich volledig bezighoudt met partneractiviteiten en productontwikkeling.

Vanaf oktober 2009 kent MVO Nederland twee business units. De afdeling Programma's en Projecten is verantwoordelijk voor alle publiek gefinancierde activiteiten. De afdeling Partners en Producten organiseert alle door partners en andere marktpartijen gefinancierde activiteiten. In deze business unit zijn opgenomen: partnerprogramma, koploperprogramma, grote bedrijvenprogramma (integratie S&B), productontwikkeling en fondsenwerving.

In bijlage I is een organogram van MVO Nederland opgenomen.

Als voorbereiding op de nieuwe afdeling Partners en Producten heeft op 12 mei een brainstorm plaatsgevonden met 20 'Vrienden van MVO Nederland'. Met deze belangrijke (stakeholder)relaties is gesproken over de ontwikkeling van partneractiviteiten en de behoefte aan producten en diensten. Deze 'ondernemers met MVO-ambitie' staan centraal in het vernieuwde partnerprogramma. In de tweede helft van 2009 is gewerkt aan een businessplan voor Partners en Producten.

2. Partners

Op 1 juli 2009 is MVO Nederland gestart met een vernieuwd partnerbeleid. Op dat moment telde MVO Nederland 1073 partners die zich gratis bij MVO Nederland hadden aangesloten. Per 1 juli 2009 betalen partners van MVO Nederland een jaarlijkse bijdrage die gebaseerd is op de grootte van de organisatie. Eind 2009 hadden 663 partners zich aangemeld als betalend partner van MVO Nederland (zie bijlage II). In mei 2010 is dit aantal opgelopen tot ruim 900 bedrijven.

- Als onderdeel van het vernieuwde partnerbeleid is een nieuw partnermanifest geïntroduceerd (zie bijlage III). Partners ontvangen een digitaal welkomstpakket, inclusief een logo voor digitale uitingen.
- Circa 300 partners waren aanwezig bij de nieuwjaarsbijeenkomst van MVO Nederland in januari 2009. Voor nieuwe partners werd in september 2009 een Meet&Greet georganiseerd op kantoor bij MVO Nederland. Partners hebben deelgenomen aan de koploperbijeenkomsten en de bijeenkomsten van het Grote Bedrijven Programma van MVO Nederland.
- Via LinkedIn is een netwerkgroep opgericht voor partners van MVO Nederland.
- Er zijn voorbereidingen getroffen voor een servicedesk speciaal voor partners.
- De financiële partneradministratie en -registratie is geautomatiseerd.
- Er is een concept businessplan geschreven voor de business unit Partners & Producten.

3. Programma's, producten en resultaten

'Samen implementeren en innoveren, ook bij economische tegenwind'. Dat was het motto van het Jaarplan 2009. Anno 2009 ging het niet meer om de vraag *of* je met MVO de slag moet, maar om de vraag *hoe* je MVO kunt implementeren op een manier dat zowel de samenleving als het bedrijf er beter van wordt.

MVO Nederland ziet het als een belangrijke taak om organisaties rondom het MKB bij te staan en waar nodig te activeren. Daarom werkt MVO Nederland samen met brancheorganisaties, kamers van koophandel, Syntens, banken, accountants en overheden.

3.1 Brancheprogramma

Het brancheprogramma helpt brancheorganisaties om MVO te stimuleren bij hun leden. De aangesloten brancheorganisaties zetten samen met MVO Nederland vervolgstappen in de MVO-cyclus.

In het jaarplan 2009 werd ingezet op een voortzetting en uitbreiding van het brancheprogramma naar 45 deelnemers. Door de bijstelling van de basisfinanciering begin 2009, bleek de beoogde groei in capaciteit niet mogelijk te zijn. In het eerste deel van 2009 is zelfs sprake geweest van een inkrimping van de bezetting waardoor nieuwe deelnemers niet konden worden begeleid.

- Eind 2009 telt het brancheprogramma 38 deelnemers, ten opzichte van 30 deelnemers eind 2008. Een tiental brancheverenigingen staan 'in de wacht'. Dit betekent dat deze brancheverenigingen interesse hebben in MVO, hierbij graag gebruik maken van ondersteuning van MVO Nederland, maar dat de capaciteit hiervoor niet toereikend is. Het bereik van de 38 brancheverenigingen die wel deelnemen is ruim 75.000 ondernemers.
- Er zijn twee intervisiebijeenkomsten georganiseerd met de hoogste opkomst ooit (resp. 66 en 33 deelnemers). Thema's waren: producten en diensten op het gebied van MVO, consumententrends en verslaglegging. Deelnemers waarden de intervisie met een 7.7 en tonen grote bereidheid om kennis uit te wisselen met anderen die zich in een vergelijkbare positie bevinden in de MVO-beleidscyclus. In 2010 zullen de intervisiebijeenkomsten worden doorontwikkeld.
- Voortgangsgesprekken tonen aan dat er goede stappen worden gezet bij de deelnemers (zie bijlage IV), dat de samenwerking gewaardeerd wordt en dat men MVO Nederland weet te vinden wanneer nodig. Actievere benadering is echter nodig om ambities hoger te krijgen.
- Intern wordt actief gewerkt met de MVO-beleidscyclus kennismaking, draagvlakcreatie, beleidsvorming, implementatie, monitoring en evaluatie (zie bijlage IV). Ook de deelnemers kunnen zichzelf hierin indelen. Komend jaar willen we actief naar buiten met de cyclus en meer aandacht geven aan monitoring van resultaten.
- Het betaald partnerschap is ingevoerd. Er zijn nu 19 betalende brancheverenigingen, we hebben afscheid genomen van Bravvo en Oaws. Alle deelnemers aan het brancheprogramma die partner waren zijn dit gebleven. Nieuwe partners dit jaar zijn VOBN (betonmortelindustrie), KVGGO (grafische industrie) en KNB (notarissen). Komende jaar verwachten we zeker 10 nieuwe partners.
- Het project in de metaaltechniek bleek complex. Toch is het naar tevredenheid afgerond en hebben we veel bewustwording gecreëerd bij de deelnemende partijen (vakbonden en brancheverenigingen). In de nieuwe CAO voor de Metaal en Techniek is een bedrag van 0,5 mln gereserveerd voor projecten op het gebied van MVO. Dit is een verdubbeling ten opzichte van het budget in 2008.
- De geplande bijeenkomsten in de bouw zijn vertraagd en qua aantal naar beneden bijgesteld.
- Er is geëxperimenteerd met potentiële betaalde producten en diensten, zoals de stakeholderdialoog voor VOBN en een gesegmenteerde nieuwsbrief voor specifieke branches.
- In de tweede helft van 2009 is het agribusiness project van start gegaan. Er is een branchemanager aangesteld voor de uitvoering van het project, waardoor brancheverenigingen uit de agribusiness adequaat worden geholpen met het opzetten van MVO-beleid. Ook speelt MVO Nederland een actieve rol in het platform duurzaam voedsel. In 2010 wordt er onder meer gewerkt aan een conferentie over MVO in de agribusiness en een informatieplatform MVO in de agribusiness.

“Luisteren en aandacht voor verschillende perspectieven: dat was de kracht van de dialoog tussen stakeholders in de betonmortelindustrie. En dat levert een evenwichtige basis op om maatschappelijk verantwoord ondernemen echt concreet te maken. Al met al een constructieve samenwerking tussen MVO Nederland en de branchevereniging van betonmortelfabrikanten. Een primeur bovendien, die zeker navolging verdient.”

Màrie van der Poel, beleidsmedewerker bij de Vereniging van Ondernemingen van Betonmortelfabrikanten in Nederland (VOBN). De vereniging is in 2009 partner geworden van MVO Nederland.

3.2 Regioprogramma

Het regioprogramma heeft in 2009 voornamelijk gewerkt aan het integreren van MVO in de activiteiten van de Kamers van Koophandel en de BZW (de Brabants-Zeeuwse werkgeversvereniging). In verband met de bezuinigingen is de bezetting van het regioprogramma van MVO Nederland blijven steken op 0.5 fte, in plaats van de beoogde 1.2 fte. Het regioprogramma wordt eind 2010 stopgezet als gevolg van de herallocatie van de overheidssubsidie.

- Met BZW en de Kamers van Koophandel, zowel landelijk als regionaal, is een partnerschap aangegaan. Hierin staat de verankering van MVO in de reguliere voorlichtings- en stimuleringsactiviteiten centraal.
- In diverse voorlichtingsmaterialen van de KvK en de BZW is door MVO Nederland aangeleverde MVO-informatie opgenomen. Ook heeft MVO Nederland diverse presentaties gegeven over MVO en duurzaam inkopen voor de relaties van de Kamers en BZW.
- Via de KvK Academie heeft MVO Nederland aan 140 KvK-medewerkers 7 MVO-cursussen gegeven.
- Samen met KvK Nederland en diverse andere partijen (waaronder de Rabobank, Urgenda en het Energiecentrum) is het pilotproject ‘MVO, dat doe je zó!’ uitgevoerd. In dit project hebben ondernemers met positieve ervaring op het gebied van MVO, andere ondernemers geholpen om met MVO aan de slag te gaan. 62 ondernemers hebben een initiatief ingediend. De resultaten werden gepresenteerd tijdens de ‘Nacht van de Duurzaamheid’ (voorafgaand aan de Dag van de Duurzaamheid op 9/9/9).
- In samenwerking met Kamer van Koophandel Midden-Nederland, Taskforce Innovatie Utrecht, Provincie Utrecht, VNO-NCW Midden Nederland, MKB Midden Nederland en Agentschap NL is het MKB-portaal “Duurzaam ondernemen in de regio Utrecht” ontwikkeld.

“Winst voor iedereen, dat was duidelijk de uitkomst van het initiatief MVO, dat doe je zó! MVO-koploperbedrijven stelden hun kennis en ervaringen belangeloos ter beschikking aan ondernemers die op de drempel staan van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Die bedrijven kregen een unieke kans om kennis te maken met MVO in de praktijk. Een project waarmee we – samen met MVO Nederland, het Energiecentrum en diverse andere partijen – zo’n 10.000 mensen hebben bereikt. Fantastisch! Immers, goed voorbeeld doet goed volgen.”

Karin Hoogeveen was in 2009 MVO-projectmanager bij Kamer van Koophandel Nederland. Ze is nu directeur van Maduro, een onafhankelijke makelaar in duurzaam ondernemen.

3.3 Internationaal programma

Het internationale programma staat ondernemers bij met MVO-kennis op de terreinen internationaal investeren, importeren en exporteren. Dit programma wordt overwegend uit projectinkomsten gefinancierd vanuit de ministeries van Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingslanden en Economische Zaken / BEB.

Samenwerking

- Er heeft kennisuitwisseling over internationaal MVO plaatsgevonden met 30 projectadviseurs van de EVD en met medewerkers van de COSsen.
- Er is een actieve bijdrage geleverd aan de draagvlakversterking voor het Initiatief Duurzame Handel (IDH) met als doel het aantal bedrijven dat ketenverantwoordelijkheid neemt flink te laten groeien.
- MVO Nederland en IDH hebben samen intensief meegewerkt aan het SER-congres en overleggen met de SER over samenwerking op het terrein van ketenverantwoordelijkheid.
- MVO Nederland is National Partner Organisation geworden bij CSR Europe en heeft actief deelgenomen aan twee Europese MVO-bijeenkomsten.
- MVO Nederland is toegetreden tot het mondiale MVO-netwerk CSR360.
- De website van MVO Nederland bevat toenemend informatie over internationaal MVO en ketenverantwoordelijkheid.

“MVO Nederland en het Initiatief Duurzame Handel zijn strategische partners om maatschappelijk verantwoord ondernemen buiten de grenzen te promoten. Zij helpen ondernemers aan instrumenten om beter zicht te krijgen op de handelsketens en, waar mogelijk, deze ketens duurzamer te maken. Denk dan aan arbeidsomstandigheden en milieu.... van buitenlandse dochterondernemingen en toeleveranciers.”

René van Hell, plaatsvervangend directeur Handelsbeleid en Globalisering bij het ministerie van Economische Zaken.

Programma Ontwikkelingslanden

Het Ontwikkelingslandenprogramma stimuleert bedrijven om op een duurzame wijze te gaan ondernemen in en met ontwikkelingslanden. Het programma wordt gefinancierd door het ministerie van Buitenlandse Zaken/Ontwikkelingssamenwerking voor de periode 2009-2012.

- Er is een sectorenstudie uitgevoerd die als basis dient voor te selecteren branches voor activiteiten gericht op ontwikkelingslanden en opkomende markten.
- De website van MVO Nederland is uitgebreid met 25 nieuwe praktijkvoorbeelden, waaronder over ondernemen in ontwikkelingslanden.
- Er zijn 6 succesvolle sectorspecifieke workshops georganiseerd in de reeks ‘Grenzeloos Ondernemen’ (sierteelt, kleding, ICT, voedselverwerkende industrie (2x), en de creatieve industrie, i.s.m. Business in Development, Rabobank, EVD en KvK). Hierbij waren in totaal ruim 100 MKB-bedrijven aanwezig. Uit de evaluatie blijkt dat 77% van de deelnemers geïnspireerd is geraakt en bekijkt hoe het bedrijf op een duurzame wijze kan ondernemen in ontwikkelingslanden.
- 149 Nederlandse ambassades en Business Support Offices in het buitenland hebben het nieuw ontwikkelde MVO-paspoort ontvangen. Hierin is informatie over internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen opgenomen, aangevuld met de verwachtingen vanuit de overheid op gebied van de OESO-richtlijnen, mensenrechten (Ruggie) en milieu.
- Samen met Habitat for Humanity, COS Utrecht en adviesbureau Crem is een project gestart waarbij bedrijven uit de provincie Utrecht betrokken worden bij de ontwikkeling van Base of the Pyramid-projecten en diensten in India. In het kader van dit project is een *Needs & demand analysis in India* geschreven. Daarbij is een selectie gemaakt voor

sectoren/productgroepen, zijn concept businessmodellen ontwikkeld en zijn contacten met bedrijven in Utrecht gelegd.

- Het programma Ontwikkelingslanden was (namens MVO Nederland) met een stand vertegenwoordigd op diverse internationale (ondernemers)evenementen.

Voorlichting OESO-richtlijnen

De OESO-richtlijnen maken duidelijk wat de Nederlandse overheid van internationaal actieve bedrijven verwacht op het gebied van Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO). Ze bieden een handvat voor gedragscodes van ondernemingen om met maatschappelijke kwesties als kinderarbeid, milieu en corruptie om te gaan. De communicatie over de OESO-richtlijnen wordt uitgevoerd in opdracht van het ministerie van EZ / BEB.

- Het Nederlandse NCP is na drie jaar geëvalueerd door vijf andere NCP's (Chili, Canada, Japan, Frankrijk en Engeland). De beoordeling over de voorlichtingstaak van het NCP en de samenwerking met MVO Nederland was zeer lovend. Het rapport zegt hierover: *'Remain active with diverse promotional activities, particularly by making use of Dutch embassies in the emerging economies. Continue the activities carried out through CSR Netherlands (compliments)'*.
- Deze beoordeling heeft mede ertoe geleid dat MVO Nederland voor een nieuwe periode van 3 jaar de voorlichtingstaak mag uitvoeren voor het NCP.
- De website www.oesorichtlijnen.nl wordt gemiddeld 75 keer per werkdag bezocht. Een Engelse versie van de website is verschenen onder www.oecdguidelines.nl.
- In 2009 kwam het NCP met een Navigator MVO-richtlijnen, een online tool die ondernemers per sector toont welke richtlijnen van toepassing zijn en orde schept in het woud aan richtlijnen, codes en kaders.
- Het NCP is geïnterviewd bij Goedemorgen Nederland en in Elsevier. In tien branchemedia zijn publicaties verschenen over NCP en de OESO-richtlijnen. Verder heeft het NCP veel media-aandacht gehad bij de afronding van de Shell-case in de Filippijnen en bij de lancering van de Navigator MVO-richtlijnen.
- Het NCP heeft via MVO Nederland een werkrelatie met 25 brancheorganisaties opgebouwd gericht op communicatie over het NCP en de OESO-richtlijnen. Enkele hebben bijgedragen aan de Navigator MVO-richtlijnen.
- Het NCP en MVO Nederland hebben de MVO-training voor de EVD vernieuwd en uitgebreid met workshops en rollenspel. Deze training is 3 keer gegeven aan ongeveer 30 internationale adviseurs die de training hebben gewaardeerd met gemiddeld een 8,1. Deze training zal het komende jaar nog enkele keren worden herhaald.
- In de voorlichting over de OESO-richtlijnen is het accent in 2009 verschoven naar een meer directe benadering van bedrijven (MKB en grootbedrijf). Er zijn presentaties gehouden voor: 40 DSM global purchasing directors, de voorzitters van centrale ondernemingsraden van 51 multinationale ondernemingen; 25 CSR-managers van grote bedrijven; 29 milieukundigen bij bedrijven. Met name de relatie met de ruim 50 Nederlandse multinationale ondernemingen zal de komende jaren worden uitgebouwd.

Project "Internationaal Brancheprogramma"

Het project "Internationaal Brancheprogramma" is gestart op 1 oktober 2009, met een looptijd van 1 jaar en financiering door het Ministerie van Economische Zaken. Verlenging met nog twee jaar is uitgangspunt (hierover wordt in mei 2010 beslist).

- Er is een behoefteonderzoek uitgevoerd onder tien brancheverenigingen op het terrein van internationaal MVO (o.a. FME, NRK, EFSA, PPP, VIVO, Metaalunie).
- Er is een sectorenstudie uitgevoerd die als basis dient voor te selecteren branches voor activiteiten gericht op ontwikkelingslanden en opkomende markten.
- Een haalbaarheidsstudie en projectvoorstel 'digitale portal ketenverantwoordelijkheid' is opgesteld. Na goedkeuring door de klankbordgroep is dit plan ingediend bij het ministerie van EZ. In september 2009 is besloten om de 'ketenportal' volledig in de nieuwe website van MVO Nederland te integreren.

- Samen met de VBDO is een expertbijeenkomst georganiseerd over de VBDO ketenbenchmark.
- Er is een Stappenplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen ontwikkeld.
- Met diverse organisaties zijn oriënterende gesprekken gevoerd, zoals SER, NEVI, COS Nederland, KIT, etc. Onder meer over het organiseren van bijeenkomsten en trainingen/workshops over ketenverantwoordelijkheid in 2010.

3.4 Koploperprogramma

De groep MVO-koplopers groeit. Zij zijn continu op zoek naar nieuwe MVO-innovaties, zowel op het terrein van hun bedrijfsvoering als via producten, samenwerkingsmodellen en businessconcepten. Koplopers spelen een belangrijke voorbeeldrol bij het inspireren van mainstream ondernemingen.

Het koploperprogramma van MVO Nederland richt zich op bedrijven die vergaand en integraal met MVO aan de slag zijn en dit op een transparante manier uitdragen en verantwoorden. In de eerste helft van 2009 is een start gemaakt met de integratie van het koploperprogramma in de nieuwe businessunit Partners en Producten van MVO Nederland. De bezetting op het koploperprogramma is gereduceerd van 0,7 fte naar 0,3 fte.

- Ruim 150 MKB-bedrijven en 10 grootbedrijven zijn betrokken bij het koploperprogramma.
- Ruim 300 bedrijven hebben deelgenomen aan in totaal 7 koploperbijeenkomsten:
 - 'MVO-agenda voor de Horecabranche - Koplopers zetten de trend' (i.s.m. RAI Amsterdam en Horecava);
 - 'Wind in de rug voor koplopers' (i.s.m. SenterNovem en het Koplopersloket van VROM);
 - 'Cradle2Cradle van theorie naar praktijk - Hoe implementeer je C2C in de bedrijfsvoering' (i.s.m. SenterNovem en het Koplopersloket van EZ/VROM)
 - 'Investeren in duurzame innovatie' - Ronde Tafel met staatssecretaris Heemskerk (i.s.m. Koplopersloket)
 - 'Samenwerking tussen grootbedrijf en MKB' op het MVO-congres van DHV
 - 'Duurzaam Inkopen 2.0' (i.s.m. SenterNovem)
 - 'Ondernemen met oog voor biodiversiteit' (i.s.m. SenterNovem)
- Tientallen MVO-koplopers zijn zichtbaar gemaakt in landelijke en regionale media, als praktijkvoorbeeld op de website van MVO Nederland en in diverse publicaties.
- MVO-koplopers zijn benaderd voor verschillende projecten van MVO Nederland; bijvoorbeeld als praktijkvoorbeeld in het kader van het internationale programma, het brancheprogramma of het regioprogramma, als spreker op door MVO Nederland georganiseerde evenementen, of als deelnemer aan het project 'MVO, dat doe je zó!'. Ook zijn zij meerdere malen uitgenodigd om deel te nemen aan evenementen en bijeenkomsten, georganiseerd door partners of relaties van MVO Nederland.
- Om de activiteiten voor MVO-koplopers ook in 2010 en 2011 te kunnen voortzetten, zijn afspraken gemaakt met Agentschap NL (voorheen SenterNovem). Voor de periode van twee jaar zal MVO Nederland in opdracht van Agentschap NL een bijdrage leveren aan de organisatie van een achttal MVO-koploperbijeenkomsten.

"Zo'n zestig tot tachtig ondernemers gaan elke keer weer geïnspireerd naar huis. Tijdens de borrel zie je ze kennis uitwisselen en netwerken. En je merkt dat daarna gezamenlijke business deals ontstaan en MVO-innovaties verder vorm krijgen."

Karin Jansens, projectmanager MVO Nederland, organiseerde in 2009 7 bijeenkomsten voor MVO-koploperbedrijven.

3.5 Grote bedrijvenprogramma / Samenleving & Bedrijf

In oktober 2009 is het grote bedrijvennetwerk Samenleving & Bedrijf formeel geïntegreerd met MVO Nederland. Zo ontwikkelt MVO Nederland zich tot het MVO-platform voor het gehele Nederlandse bedrijfsleven, zowel MKB als grootbedrijf. Het grote bedrijvenprogramma is onderdeel van de nieuwe businessunit Partners en Producten.

- In 2009 zijn 24 bedrijven lid van het grote bedrijvennetwerk.
- Verschillende leden zijn geconsulteerd met als doel draagvlak te creëren voor het vernieuwde programma.
- Twee CSR Managers Meetings hebben plaatsgevonden.
- 200 young potentials hebben deelgenomen aan de tweede editie van The Future Leaders Event. De essays die zij tijdens dit event hebben geschreven, zijn door de redactie van het FD beoordeeld en in een speciale bijlage gepubliceerd.

3.6 MBO Programma

Het MBO Programma van MVO Nederland is in 2009 van start gegaan op basis van subsidie van het ministerie van VWS. Doel van het programma is om maatschappelijk betrokken ondernemen (MBO) in Nederland groter, sterker en beter te maken. Met als resultaat: meer medewerkers die vrijwilligerswerk doen én meer winst voor groepen in de maatschappij die wel wat steun kunnen gebruiken.

Het MBO Programma is op 23 juni 2009 gelanceerd als het Nationaal Stimuleringsprogramma Maatschappelijk Betrokken Ondernemen. De kickoff vond plaats op Wereldz, het eerste MBO-symposium in Nederland. In 2009 zijn voorbereidingen getroffen voor concrete resultaten in 2010.

- Het MBO programma heeft zes doelen. Voor elk doel is een werkgroep opgericht met partijen uit de markt:
 - Bevorderen van MBO bij bedrijven
 - Verbeteren kwaliteit en professionaliteit MBO-intermediairs
 - Verbeteren kwaliteit en meetbaarheid MBO
 - Vergroten zichtbaarheid MBO
 - Verbinden MBO-actoren en vorming van strategische allianties
 - Maatschappelijke partijen stimuleren om bedrijven te benaderen
- Er is een stuurgroep opgericht.
- Er zijn kennismakingsgesprekken gevoerd met 89 mensen uit het MBO-veld.
- Het programma is gepresenteerd aan 22 NL Doet-intermediairs en aan 18 medewerkers van Vrijwilligerscentrales.
- 2 edities van de MBO-nieuwsbrief zijn verzonden aan ruim 450 ontvangers.
- Er zijn voorbereidingen getroffen voor een opleidingsprogramma voor MBO-intermediairs en voor de Nationale MBO Monitor.
- Er is een basisontwerp ontwikkeld voor Wereldz voor de werving van (hoofd)sponsors; met diverse partijen zijn gesprekken gevoerd over (hoofd)sponsorschap Wereldz.
- Nauwe samenwerking met Movisie en Nieuwe Maan.

“Een sterke en leefbare samenleving met meer sociale cohesie en onderlinge betrokkenheid. Dat is het doel van ons programma maatschappelijk betrokken ondernemen. Daarin willen we meer samenwerking creëren tussen bedrijven en het maatschappelijk veld. Want deze werelden hebben veel van elkaar te leren.”

Eerde de Swart, manager Nationaal Stimuleringsprogramma MBO bij MVO Nederland

3.7 Onderwijsprogramma

Vanuit verschillende partijen wordt regelmatig gepleit voor extra activiteiten door MVO Nederland op het gebied van regulier en beroepsonderwijs. MVO Nederland heeft een analyse gemaakt van MVO in het beroepsonderwijs. Verkennende gesprekken zijn gevoerd met Opeduca, Associatie van Praktijkexamens, MBO Raad, DHO en COLO. Op dit moment zijn geen middelen beschikbaar voor het uitvoeren van activiteiten op dit gebied.

3.8 Communicatie en marketing

2009 was een succesvol communicatiejaar. De vraag naar MVO-informatie en inspiratie was enorm.

MVO Nederland profileert zich als een inspirerende, toegankelijke en professionele netwerkorganisatie waar praktische MVO-kennis op een laagdrempelige manier verkrijgbaar is. De communicatiestrategie is gericht op de peilers ondernemersmedia, evenementen en de website. Het economische belang van MVO (kostenvoordelen en marktkansen) en duurzaam inkopen waren terugkerende thema's.

Door reductie van de basissubsidie zijn actieve persactiviteiten op een laag pitje gebleven. De campagne duurzaam inkopen business-to-business is vooralsnog stil gevallen. Diverse uitnodigingen om op evenementen als spreker op te treden of deel te nemen aan beurzen/congressen zijn afgewezen.

Media

- MVO Nederland heeft bijdragen geleverd aan meer dan 250 perspublicaties via interviews, columns, beantwoording van persvragen, persberichten en door gebruik van onze website door journalisten en tekstschrijvers. I.s.m. Metro is een speciale MVO-bijlage uitgebracht (oplage 550.000, bereik 1.876.000). Ook is medewerking verleend aan een MVO-bijlage van De Telegraaf (oplage 400.000) en zijn artikelen en columns van MVO Nederland verschenen in o.a. het Financieele Dagblad, Kamerkrant Midden-Nederland, het agribusiness-relatieblad Berichten Buitenland van het ministerie van LNV en in diverse branchemedia zoals Podium van Bouwend Nederland.
- Alle partners van MVO Nederland ontvangen het MVO-vakblad P+ gratis. Ook krijgen zij de eerste drie nummers van het nieuwe MVO-vakblad Pepper in de bus. In elke uitgave van P+ en Pepper zijn bijdragen opgenomen van MVO Nederland.
- Over het thema 'duurzaam inkopen door de overheid' zijn in 2008 en 2009 30.000 brochures verspreid via regionale ondernemersbladen, brancheorganisaties, KvK's en NEVI (i.o.v. VROM).

Events

- MVO Nederland was op ruim 25 nationale en regionale ondernemersbeurzen vertegenwoordigd, zoals bij de Week van de Ondernemer, op Zakenfestivals en op Regionale Business Dagen. Er zijn op die beurzen 11 Duurzame Lunches georganiseerd, met gemiddeld 40 deelnemers per keer. Branchegerichte activiteiten zijn uitgevoerd in samenwerking met partijen als NEVI, de Horecava en de Beurs Milieu en Industrie.
- Het team van MVO Nederland verzorgde ruim 150 presentaties en workshops.
- MVO Nederland organiseerde een nieuwjaarsbijeenkomst waarbij circa 300 partners en relaties aanwezig waren. De bijeenkomst werd gewaardeerd met een ruime 7.
- Via deze activiteiten zijn ruim 25000 ondernemers bereikt.

Website

- De website van MVO Nederland heeft in 2010 een metamorfose ondergaan. In 2009 is hard gewerkt aan een unieke sectorale inkleding van alle MVO-informatie. De nieuwe website geeft voor 13 sectoren concrete informatie, stappenplannen, voorbeelden, netwerken en keurmerken. Nieuw is de profileringmogelijkheid voor partners van MVO Nederland. Zo kan

duurzaam Nederland zich van zijn beste kant laten zien en andere ondernemers inspireren en op weg helpen.

- De website werd in 2009 273.246 keer bezocht (gemiddeld 22.770 keer per maand waarvan 14.740 unieke bezoekers); ruim 26% stijging t.o.v. dezelfde periode vorig jaar. Op de website werden 2340 nieuwsberichten (incl. RSS-feed) en 274 agenda-items geplaatst. Er werden 1.204.476 pagina's opgevraagd.
- De digitale nieuwsbrief werd 27 keer verstuurd naar ruim 5000 ontvangers. Op 23 april werd een extra editie van de nieuwsbrief verzonden rondom het 5-jarig bestaan van MVO Nederland.
- Er is een start gemaakt met de inzet van nieuwe media. Een LinkedIn-groep voor partners van MVO Nederland is opgericht. De directeur van MVO Nederland werd actief op Twitter. Na de lancering van de nieuwe website, zal 'nieuwe media' in 2010 verder inhoud krijgen.
- In 2009 heeft MVO Nederland de communicatie over en het beheer van de Marktplaats Duurzaam Inkopen Overheid (MDI-O) voortgezet. Eind 2009 hadden 500 bedrijven zich geregistreerd op deze marktplaats.

3.9 Kennismanagement / database

De kennisdatabase van MVO Nederland functioneert als een nationaal MVO-startpunt dat toegang biedt tot een zeer uitgebreid kennisnetwerk, waarin (nagenoeg) alles op het gebied van MVO te vinden is. De informatie wordt zo veel mogelijk bedrijfs-, branche- en themaspecifiek aangeboden. In 2009 is het team op projectbasis uitgebreid met een kennismanager internationaal.

In het najaar van 2009 is een start gemaakt met de ontwikkeling van een nieuwe strategische visie op de kennisfunctie van MVO Nederland. In 2010 wordt een kennismanagementsysteem ingevoerd dat de kennis binnen en buiten MVO Nederland beter borgt. Ook zal de afdeling zich naast 'kennis' gaan richten op intern en extern 'leren'.

- Externe samenwerkingspartners (zoals brancheorganisaties en KvK's) en de interne organisatie zijn geregeld voorzien van MVO-informatie op maat.
- Nieuwe kennisdossiers zijn ontwikkeld en bestaande kennisdossiers vernieuwd (zoals financiering, MVO in tijden van crisis, exporteren, arbeidsparticipatie en diversiteit, zakelijke dienstverlening, evenementen, wonen, kinderarbeid, corruptie).
- Op verzoek van CSR Europe is in kaart gebracht hoe Nederland omgaat met verschillende MVO-thema's, voor een vergelijking met andere Europese landen.
- Er is een bijdrage geleverd aan het CSR Passport ontwikkeld voor Nederlandse posten in het buitenland.
- De database met praktijkvoorbeelden is uitgebreid met ruim 50 bedrijven.
- Er is een inventarisatie gemaakt over de duurzaamheid van Nederland en Nederlandse bedrijven ten opzichte van andere landen door een overzicht van verschillende ranglijsten te verzamelen.
- Via telefoon en contactmail zijn ruim 600 inhoudelijke vragen beantwoord.
- Kennismanagement heeft diverse trends en ontwikkelingen gesignaleerd binnen het MVO-speelveld (als input voor presentaties en persdoeleinden).
- De MVO-database wordt dagelijks up-to-date gehouden.

3.10 Bijzondere projecten

Met een aantal landen is gewerkt aan een projectvoorstel in het kader van een Europese Interreg subsidieregeling, waarmee aan ons branche- en regioprogramma een stevige impuls kon worden gegeven. Hoewel aan dit project al veel tijd en geld was besteed, hebben we door een tekort aan middelen en menskracht onze aanvraag vroegtijdig moeten afbreken.

4. Interne organisatie en personeel

Door de groei van het aantal activiteiten van MVO Nederland was het nodig de interne organisatie aan te passen. Op deze wijze willen wij beter inspelen op de wensen en behoeften van zowel onze financiers als onze doelgroepen.

Vanaf oktober 2009 kent MVO Nederland twee businessunits. De afdeling Programma's en Projecten is verantwoordelijk voor alle publiek gefinancierde activiteiten. De afdeling Partners en Producten organiseert alle door partners en andere marktpartijen gefinancierde activiteiten. De hoofden van beide afdelingen vormen samen met de directeur het MT waarin de belangrijkste besluiten worden genomen. Beide afdelingen worden ondersteund door de afdelingen Communicatie, Kennismanagement, Control en Office/Personeelszaken.

In 2009 zijn er 36 medewerkers in dienst geweest (geheel of voor een deel van 2009). Het aantal fte steeg van 21 naar 27. Hiervan werden 18 fte gefinancierd uit de basissubsidie; 7,5 fte werden gefinancierd uit projectinkomsten en 1,5 fte kwamen ten laste van partner- en marktinkomsten.

In 2009 zijn 10 nieuwe medewerkers aangenomen; hiervan zijn 6 medewerkers aangetrokken voor nieuwe functies; 3 opvolgingen en 1 zwangerschapsvervanging. 6 medewerkers verlieten de organisatie.

Een aantal beoogde vacatures is in 2009 niet ingevuld.

Bestuur en programmaraad

In februari 2009 trad de heer Simon van Driel aan als onze nieuwe bestuursvoorzitter. Hij werd daarmee de opvolger van mevrouw Margreeth de Boer die MVO Nederland vanaf de oprichting heeft geleid. Van mevrouw de Boer en de medio vorig jaar teruggetreden Henk van Luijk is in kleine kring afscheid genomen met veel dank voor hun inzet en inbreng. Kort na zijn terugtrekken is de heer van Luijk op 19 januari 2010 overleden. Wij gedenken hem als een zeer gewaardeerd bestuurslid die aan de oprichting en vorming van MVO Nederland een grote bijdrage heeft geleverd.

Als gevolg van de integratie met Samenleving & Bedrijf (S&B) hebben twee vertegenwoordigers van S&B vanaf begin 2009 de bestuursvergaderingen van MVO Nederland bijgewoond. Het betreft de heren Eric Bouwmeester (tot voor kort werkzaam bij Fortis) en Johan Doruiter (Oracle). Op 7 september is door het ministerie van Economische Zaken definitief goedkeuring verleend voor de volledige integratie van S&B in de organisatie van MVO Nederland en zijn Eric Bouwmeester en Johan Doruiter formeel tot het bestuur van MVO Nederland toegetreden.

Het bestuur heeft 5 keer vergaderd. Belangrijke onderwerpen waren de meerjarenbegroting, de bijstelling van de subsidie, de introductie van het betaald partnerschap en de toekomst van MVO Nederland.

Het bestuur heeft bij het ministerie van EZ bezwaar aangetekend tegen de bijstelling van de subsidie, omdat het van mening is dat voor de grote behoefte en de maatschappelijke urgentie voor activiteiten zoals het brancheprogramma, het regioprogramma en de kennis- en communicatiefunctie aanzienlijk meer middelen nodig zijn. De programmaraad heeft zich bij dit pleidooi aangesloten. Vooralsnog is dit pleidooi niet gehonoreerd.

De programmaraad vergaderde 3 keer, o.a. over de bijstelling van de subsidie, de toekomst van MVO Nederland en het betaald partnerschap.

De programmaraad werd versterkt met Matthijs Bierman (Triodos Bank), Jeroen Jansen (ASN Bank) en John Halmans (Gulpener Bierbrouwerij). Karin Hoogeveen verving Frans van Steenis als vertegenwoordiger van Kamer van Koophandel Nederland.

Samenstelling en taken

Het bestuur neemt de belangrijkste beleidsbeslissingen en stelt o.a. het jaarplan en de jaarrekening

vast. Het bestuur bestaat uit zeven personen. Kandidaten worden door het bestuur geselecteerd en benoemd, nadat het ministerie van Economische Zaken aan de benoeming zijn goedkeuring heeft gegeven. Bij de samenstelling wordt met name rekening gehouden met bestuurlijke kwaliteiten. Daarnaast vormt het bestuur ook een afspiegeling van de stakeholders van MVO Nederland. Het gaat daarbij om het mainstream bedrijfsleven en MVO-koplopers in zowel MKB als het grootbedrijf, de wetenschap alsmede bekendheid met en toegang tot de rijksoverheid en maatschappelijke organisaties.

In de programmaraad zijn de belangrijkste stakeholders van MVO Nederland direct vertegenwoordigd. Het gaat hierbij om vertegenwoordigers van brancheorganisaties, werkgeverskoepels, MVO-koplopers, NGO's, de wetenschap en de rijksoverheid. De Programmaraad heeft een belangrijke adviesrol naar het bestuur op terreinen als jaarplan, meerjarenstrategie, grote projecten, etc.

Zie bijlage I voor een overzicht van leden in bestuur en programmaraad. De statuten van MVO Nederland zijn te vinden op www.mvonederland.nl.

5. Duurzame bedrijfsvoering

MVO Nederland maakt ondernemers bewust van MVO en helpt hen om de kansen van MVO te benutten. Met deze kernactiviteiten levert MVO Nederland een belangrijke bijdrage aan de verduurzaming van de maatschappij. Via het project MVO@MVO Nederland werkt MVO Nederland aan een duurzame bedrijfsvoering in de eigen organisatie. Reductie van energie en CO₂-uitstoot, en een zorgvuldig Arbo- en personeelsbeleid zijn hiervan de speerpunten. Daarbij krijgt vooral de persoonlijke ontwikkeling van medewerkers veel aandacht.

5.1 Maatschappelijke meerwaarde

Bijdrage aan de maatschappij

Maatschappelijk verantwoord ondernemen tot de gewoonste zaak van de wereld maken. Dat is de missie van MVO Nederland. Ons streven is dat alle ondernemers in ons land MVO zien als dé standaard voor ondernemen in de 21e eeuw (zie 'Missie' in hoofdstuk 9).

MVO Nederland volgt politieke en maatschappelijke ontwikkelingen op het gebied van o.a. ethiek, transparantie, klimaat en ketenverantwoordelijkheid en maakt een vertaling naar concrete informatie en producten voor ondernemend Nederland.

De duurzaamheidsresultaten van de kernactiviteiten van MVO Nederland in 2009 komen tot uiting in:

- Een groeiend aantal bedrijven dat met MVO aan de slag gaat en op dit terrein steeds verdergaande stappen zet
- Een groeiend aantal bedrijven en brancheorganisaties dat zich aansluit bij MVO Nederland en het partnermanifest ondertekent (zie bijlage II en III)
- Een groeiend aantal projecten en omzet
- Meer vraag naar MVO-informatie vanuit het bedrijfsleven

Monitoring & effectiviteit

In de jaar- en halfjaarverslagen van MVO Nederland staat bij verschillende projecten en activiteiten vermeld wat de waardering voor deze activiteiten is geweest. Daarnaast worden onze werkzaamheden twee keer per jaar door de Programmaraad getoetst op juistheid en effectiviteit. Bij alle extern gefinancierde projecten worden de resultaten verantwoord aan de opdrachtgever.

Marketing & communicatie

- MVO Nederland voert een communicatiebeleid met digitale en doelgroepgerichte communicatie als belangrijke uitgangspunten: onze doelgroepen worden zo veel mogelijk gericht geïnformeerd.

- MVO Nederland plaatst geen betaalde advertenties in bladen of op websites. Wij richten ons vanuit onze budgettaire beperkingen op free publicity.
- Het algemeen spamverbod wordt nageleefd. (De verzender is verplicht van de ontvanger expliciet toestemming te krijgen voor het toesturen van berichten).

Gedragscode

MVO Nederland voert geen betaalde adviesopdrachten uit voor individuele bedrijven of organisaties. Daarmee onthoudt MVO Nederland zich van concurrentie met commerciële adviesbureaus. Waar mogelijk worden deze bureaus ingeschakeld bij projecten waar behoefte is aan gespecialiseerde kennis of uitvoeringscapaciteit. Over de wijze waarop MVO Nederland marktinkomsten verwerft en diensten inkoop of uitbesteedt, zal in 2010 een speciale gedragscode worden opgesteld.

Rechtzaak

Bij de overgang naar het nieuwe partnerbeleid van MVO Nederland is een conflict ontstaan met Atoomstroom. MVO Nederland heeft Atoomstroom als partner geweigerd omdat MVO Nederland niet geassocieerd wilde worden met een organisatie die zich eendimensionaal en actiematig inzet voor kernenergie. Daarbij heeft MVO Nederland over nut en noodzaak van kernenergie als zodanig geen standpunt in genomen; het ging om bezwaren tegen het profiel en de werkwijze van Atoomstroom. Atoomstroom heeft tegen dit besluit een kort geding aangespannen. De rechter heeft erkend dat MVO Nederland dit bedrijf als partner mag uitsluiten. Daarbij is tevens aangegeven dat de communicatie en de procedures hiervoor verbeterd moeten worden. Dit is inmiddels gebeurd.

Standpunten publiek beleid

MVO Nederland is geen lobbyorganisatie richting de overheid. Wel bevorderen en faciliteren wij de dialoog tussen ministeries, MVO-koplopers en het georganiseerde bedrijfsleven over MVO-vraagstukken als duurzaam inkopen en het bevorderen van duurzame innovaties door de overheid.

5.2 Bedrijfsvoering - milieu

Energie en klimaat

Elektriciteitsverbruik

Het elektriciteitsverbruik van MVO Nederland was in 2009 57.043 kWh (een toelichting is opgenomen in bijlage IV). De verhuurder van MVO Nederland (KvK Utrecht) neemt nog geen groene energie af, waardoor ook MVO Nederland geen groene stroom kan gebruiken. Het elektriciteitsverbruik van externe servers is niet meegerekend. In 2010 zal gebruik worden gemaakt van een *host* die CO₂ compenseert.

MVO Nederland maakt alleen gebruik van apparatuur als dit nodig is; de standby-stand wordt zoveel mogelijk vermeden. Bij vervanging van apparatuur wordt gekozen voor een energiezuiniger alternatief.

Verwarming

Het pand van MVO Nederland is aangesloten op stadsverwarming. Het water dat door onze radiatoren stroomt, wordt niet verwarmd door een CV-ketel of een andere vorm van warmteopwekking door fossiele brandstoffen. Het water wordt verwarmd met zogenaamde restwarmte van, in ons geval, een elektriciteitscentrale. De omvang van de afgenomen stadsverwarming is niet bekend, omdat het kantoor van MVO Nederland deel uitmaakt van de KvK Utrecht (de verhuurder). Het verbruik van MVO Nederland wordt door de KvK niet afzonderlijk geregistreerd.

Transport

MVO Nederland maakt zoveel mogelijk gebruik van openbaar vervoer, beperkt autogebruik en vlieguren, kiest voor lokaal vervoer binnen steden bij voorkeur voor gebruik van de OV-fiets en kiest bij gebruik van de auto voor een zo zuinig mogelijk alternatief (huurauto van GreenWheels). Door MVO Nederland werden in 2009 306.291 transportkilometers afgelegd (een toelichting is opgenomen in bijlage IV).

De vergoeding van reiskosten voor woon-werkverkeer zijn bij MVO Nederland gebaseerd op kosten

voor reizen per openbaar vervoer; kilometers worden vergoed op basis van de kosten van een maandtrajectkaart van de NS. Autokilometers kunnen hiervoor niet gedeclareerd worden. Geen van de medewerkers van MVO Nederland heeft in 2009 structureel gebruik gemaakt van de auto voor woon-werkverkeer.

De directeur van MVO Nederland heeft een leaseauto. Dit is een Toyota Prius. Ook hij reist echter zo veel mogelijk met openbaar vervoer of met de fiets.

De medewerkers van MVO Nederland hebben in 2009 ruim 300.000 km gereisd. Dit is inclusief woon-werkverkeer en zakelijke reizen. Het personeel is meer gaan reizen ten opzichte van 2007 en daardoor is er ook meer CO₂ uitgestoten door reizen. Relatief gezien is het aantal kilometers per medewerker gedaald. In 2009 zijn twee vliegreizen (Istanbul en Lissabon) gemaakt door medewerkers van MVO Nederland.

CO₂-emissies en compensatie

Het energieverbruik veroorzaakte in 2009 50% van de totale CO₂-uitstoot. 32% werd veroorzaakt door transport, en 18% door papiergebruik. In 2009 heeft MVO Nederland 50 ton CO₂ uitgestoten. Per fte werd 2,1 ton CO₂ uitgestoten, dat is ca. 10% minder dan in 2007 en 2006 (voor 2008 zijn geen gegevens beschikbaar).

Net als in voorgaande jaren hebben wij de CO₂-uitstoot (inclusief papiergebruik) gecompenseerd bij de Climate Neutral Group (zie bijlage V). CNG compenseert onze uitstoot via CO₂-credits. Van deze credits worden bomen geplant en projecten mogelijk gemaakt voor duurzame energie opwekking, duurzaam bosbeheer, het omzetten van afval in energie, de verhoging van energie efficiency en het overstappen naar duurzame energie.

Materialen, afval en hergebruik

MVO Nederland streeft naar het verduurzamen van het eigen inkoopbeleid. Bij de inkoop en aanschaf van producten en diensten worden duurzaamheidscriteria zo veel mogelijk meegenomen.

Papier

MVO Nederland maakt standaard gebruik van FSC-papier (mixed sources) of gerecycled papier. Drukwerk wordt uitbesteed aan duurzame drukkers. Dubbelzijdig printen en kopiëren staat standaard ingesteld.

Het papierverbruik in 2009 is geschat op basis van het verbruik in 2006 en 2007, en gecorrigeerd voor het grotere aantal medewerkers. De geschatte omvang van papiergebruik in 2009 bedraagt 2.800 kg, waarvan naar schatting 200 kg gerecycled papier.

In begin 2010 is een nulmeting uitgevoerd (inventarisatie voorraden), waardoor het volgend jaar mogelijk zal zijn om het papierverbruik te berekenen (voorraad 1 januari + inkoop – voorraad 31 december) in plaats van te schatten.

Printer

Ricoh voorzag MVO Nederland tegen gereduceerd tarief van een milieuvriendelijke printer- en kopieermachine.

Catering / koffie / thee

MVO Nederland maakt voor de catering voor een groot deel gebruik van de faciliteiten van de Kamer van Koophandel Midden Nederland. De catering van de KvK bestaat uit de volgende onderdelen:

Kantine: De kantine van de Kamer van Koophandel wordt verzorgd door SAB Catering. Dit bedrijf is als partner aangesloten bij MVO Nederland. Het aantal biologische producten in het kantineassortiment is nog beperkt.

Koffie/thee: Koffie uit de automaat is UTZ-certified. Thee wordt door SAB helaas nog niet fair trade en biologisch aangeboden.

Catering tijdens vergaderingen en events: MVO Nederland kiest voor biologische en fair trade catering. Op de Meet&Greet van MVO Nederland is gebruik gemaakt van de koffiekar van Peeze.

Afval

Verhuurder Kamer van Koophandel Midden Nederland maakt geen gebruik van een gescheiden afvalstelsel voor GFT en restafval. Ook plastic wordt niet gescheiden ingezameld.

Er zijn drie afvalstromen: papier, glas en restafval. MVO Nederland heeft als huurder geen invloed op de wijze van verwerking van deze afvalstromen. Glas wordt door MVO Nederland afgevoerd naar de glasbak.

5.3 Bedrijfsvoering – personeel

Personeelsbestand & verloop

In 2009 zijn 36 medewerkers in dienst geweest (geheel of voor een deel van 2009): 27 vrouwen en 9 mannen (in fte's is de verhouding 78% v en 22% m). Acht personen (4v & 4m) zijn werkzaam geweest op freelance, uitzend-, of detachingsbasis, als vrijwilliger of als extern adviseur.

Er zijn 10 nieuwe medewerkers aangenomen (6 medewerkers voor nieuwe functies; 3 opvolgingen, en 1 zwangerschapsvervangende). 6 medewerkers zijn vertrokken. De gemiddelde duur van de arbeidsrelatie van de vertrokken medewerkers was 18,5 maanden.

Mensen met een beperking worden actief geworven. Vanaf 2009 worden alle vacatures van MVO Nederland op de vacaturebank van ValidPeople geplaatst.

Salariëring, arbeidsomstandigheden en –voorwaarden

Alle medewerkers van MVO Nederland vallen onder dezelfde arbeidsvoorwaardenregeling.

Gebaseerd op 1 FTE per persoon, inclusief vakantiegeld, verdienen mannen in 2009 (8) gemiddeld € 44.676,02 bruto per jaar en vrouwen (24) € 44.410,40 (op basis van 32 medewerkers eind 2009).

Aantekening hierbij is dat alle secretariaatsfuncties door vrouwen worden vervuld. Ook valt het salaris van de directeur (man) buiten deze berekening. De directeur is via een detachingsregeling met Rabobank Nederland werkzaam bij MVO Nederland. MVO Nederland betaalt hiervoor aan de Rabobank een detachingsvergoeding.

Op voorstel van de directeur is onlangs een regeling getroffen waardoor zijn Rabobank-salaris is verlaagd naar het niveau dat past bij de arbeidsmarktpositie van de directeur van MVO Nederland. Op basis van een extern advies, waarin functieweging en een vergelijking met de arbeidsvoorwaarden bij vergelijkbare publieke resp. publiek-private organisaties heeft plaatsgevonden, heeft het bestuur van MVO Nederland dat salaris vastgesteld op € 115.000 per jaar.

Als gevolg van de groei die MVO Nederland heeft gemaakt, zal het systeem van beoordelen en belonen (het functie-loongebouw) in 2010 worden herzien. Daarbij zal functieweging en vergelijking met de arbeidsvoorwaarden bij vergelijkbare publieke en publiek-private organisaties plaatsvinden.

MVO Nederland heeft goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden. Zo heeft MVO Nederland een collectieve pensioenregeling, waarbij ongeveer 75% van de premie door de werkgever wordt betaald. Reiskosten woon-werk worden volledig vergoed op basis van tweede klas OV. Ook is er internetvergoeding voor werknemers die thuiswerken. Om een gezonde levensstijl te stimuleren zijn er maandelijks stoelmassages en is er een sportvergoeding. Voor alle medewerkers is er een vaste tegemoetkoming in de ziektekostenpremie.

MVO Nederland wil ook haar eigen werknemers stimuleren om privé te streven naar een duurzame levensstijl. Vanaf 2008 kunnen medewerkers in het kader van het 'Energie Privéplan' een energiescan voor hun huis laten uitvoeren en tot een maximum van € 500,- energiebesparende maatregelen bij de werkgever declareren.

Ook is in 2009 een interne actie georganiseerd waarbij werknemers 50 euro mochten besteden aan een externe klimaatactie (bijvoorbeeld: spaarlampen uitdelen aan vrienden en familie).

Er is geen ondernemingsraad (dit is pas verplicht vanaf 50 werknemers), maar het managementteam van MVO Nederland heeft besloten dat er in 2010 een vorm van werknemersvertegenwoordiging wordt opgericht, die te zijner tijd kan gaan functioneren als een ondernemingsraad.

Voor medewerkers van MVO Nederland is er veel ruimte om werktijden en de plek waar men werkt – op kantoor of thuis – naar eigen inzicht in te vullen.

Ziekteverzuim

Het ziekteverzuim is het afgelopen jaar hoog geweest als gevolg van twee langdurig – niet werkgerelateerde – zieken. Het totale ziekteverzuim komt hiermee uit op 6,1%. Exclusief de twee ziektegevallen is dat 2,3%. Er werd geen werkgerelateerd ziekteverzuim geregistreerd.

Trainingen en opleidingen

Naast het volgen van externe trainingen en cursussen, wordt extern opgedane kennis zo veel mogelijk intern overgedragen. Zo hebben vier werknemers in 2008 extern een cursus projectmatig werken gevolgd. Deze kennis hebben zij via twee bijeenkomsten gedeeld in 2009 met 22 andere medewerkers (inclusief 2 van IDH). In totaal hebben 24 werknemers een training gevolgd, waarvan 7 extern.

Medewerkertevredenheid

In april 2009 is er een Investors in People (IiP)-nulmeting uitgevoerd. Uit deze nulmeting is een vrij goede score naar voren gekomen op het gebied van medewerkertevredenheid. Verbeterpunten werden benoemd op terreinen als leidinggeven, scholing en ontwikkeling. Om het leidinggeven te verbeteren, is een intervisietraject gestart onder de leidinggevendenden.

Het scholings- en opleidingsbeleid is duidelijker gecommuniceerd naar de medewerkers. In de taak- en POP-gesprekken (POP = persoonlijk ontwikkelingsplan) die aan het begin van het jaar gehouden worden, wordt scholing en ontwikkeling expliciet meegenomen en worden scholingswensen gehonoreerd binnen de budgettaire mogelijkheden. In 2009 was hiervoor € 25.000 begroot. Tijdens de functionerings- en beoordelingsgesprekken in 2010 (respectievelijk medio en eind van het jaar) zullen de resultaten en effecten van scholing en ontwikkeling structureel besproken worden. In 2010 zal MVO Nederland opnieuw een medewerkertevredenheidonderzoek uitvoeren.

6. Financiën

Het boekjaar 2009 werd afgesloten met een overschot, dat vooral het gevolg was van enerzijds een paar posten die te ruim begroot waren en anderzijds de overloop van gesubsidieerde activiteiten die pas in 2010 worden afgerond. Een uitgebreide toelichting op en verantwoording van de inkomsten en uitgaven is opgenomen in de jaarrekening, die separaat en via de website beschikbaar is.

7. Vooruitblik 2010

MVO Nederland ziet MVO in 2010 als een belangrijke aanjager van een duurzaam economisch herstel in Nederland.

De nieuwe afdeling Partners en Producten richt zich in 2010 op een verdere uitbouw van overwegend privaat gefinancierde activiteiten gericht op ondernemers met MVO-ambitie. Verdieping, concrete actie, het bevorderen van onderlinge samenwerking en duurzaam zakendoen zijn hier de speerpunten.

De afdeling Programma's en Projecten levert kennis, inspiratie en hulpmiddelen aan het mainstream bedrijfsleven om zoveel mogelijk ondernemers bewust en actief aan de slag te laten gaan met MVO in de kernactiviteiten van hun bedrijven. Om zoveel mogelijk bedrijven te bereiken, werken we langs drie sporen:

- Brede communicatie naar het Nederlandse bedrijfsleven
- Bewustwordingsprogramma Sectoren, Branches en Regio's, waarin nauw wordt samengewerkt met intermediaire organisaties

- Concrete projecten, waarbij de sectorale aanpak en bewustwording centraal staan.

De belangrijkste doelen en resultaten die MVO Nederland in 2010 wil bereiken zijn:

1. Meer dan 100.000 mainstream ondernemers op een inspirerende en vaak sectorale manier ondersteunen met concrete en praktische MVO-kennis via laagdrempelige kanalen, zoals branche- en ondernemersmedia, onze website en beurzen. Doel hiervan is om zowel de bijdragen van ondernemers aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken te vergroten als de concurrentiepositie en de rentabiliteit van deze bedrijven te versterken.
2. Samenwerkingsovereenkomsten met > 45 brancheorganisaties, KvK's e.d. om via deze organisaties bij het mainstream bedrijfsleven structureel te werken aan doelen zoals die worden genoemd in de tien punten van ons partnermanifest (verlaging ecologische voetafdruk, bevordering vitaliteit en diversiteit personeelsbestand, ketenverantwoordelijkheid, duurzame en sociale innovatie, e.d.). Het manifest is opgenomen als bijlage III.
3. Uitbreiding van het aantal betalende partners naar 1250 ultimo 2010.
4. Waardering voor onze activiteiten van onze belangrijkste stakeholders met een ruime 7.
5. Ontwikkeling en tevredenheid van medewerkers conform het 'Investors in People'-model. Eind 2010 wordt met dit model onder medewerkers opnieuw een meting gedaan, zodat kan worden beoordeeld of de goede resultaten uit de meting van 2009 zijn gehandhaafd en zijn verbeterd op die onderdelen waar medewerkers specifieke wensen hebben (zoals scholing, leiding geven en coaching).

8. Over dit verslag

MVO Nederland heeft, als kennis- en netwerkorganisatie op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen, een voorbeeldfunctie te vervullen op het gebied van transparantie. Daarom heeft MVO Nederland ervoor gekozen om het Jaarverslag 2009 zo veel mogelijk in te richten volgens de GRI-richtlijnen (C-niveau) voor maatschappelijke verslaglegging. In dit Jaarverslag 2009 is de reguliere rapportage gecombineerd met een duurzaamheidsverslag. Op deze wijze zal vanaf nu jaarlijks worden gerapporteerd.

Het Jaarverslag 2009 heeft betrekking op alle activiteiten van MVO Nederland, exclusief IDH, inclusief S&B en exclusief de partners van MVO Nederland. Het jaarverslag heeft tot doel om alle stakeholders van MVO Nederland te informeren over de (duurzaamheids)prestaties in 2009. Tot onze belangrijkste stakeholders rekenen wij:

- Medewerkers, bestuur en programmaraad van MVO Nederland
- Subsidieverleners en projectfinanciers
- Partners van MVO Nederland
- Ondernemers in Nederland
- Maatschappelijke organisaties, kennisinstellingen en overige relaties

Het halfjaarverslag 2009 is verschenen op 1 september 2009. MVO Nederland heeft in 2006 een apart maatschappelijk jaarverslag uitgebracht. In 2007 en 2008 is een duurzaamheidsparagraaf meegenomen in de reguliere verslaglegging.

Omdat gegevens op het gebied van milieu niet structureel bijgehouden zijn in de voorgaande jaren, is ervoor gekozen om het verslag over 2009 vooral te richten op indicatoren die ons wel bekend zijn. Dat betekent in de praktijk dat niet alle MVO-indicatoren in dit verslag zijn opgenomen. In bepaalde gevallen wordt een vergelijking gemaakt met beschikbare gegevens uit 2007.

Heeft u vragen over de inhoud van dit verslag, neem dan contact op met de afdeling communicatie van MVO Nederland via contact@mvonederland.nl.

Contactgegevens

MVO Nederland
Postbus 48
3500 AA Utrecht
T 030 236 34 65
F 030 231 28 04
www.mvonederland.nl
contact@mvonederland.nl

9. Over MVO Nederland

MVO Nederland is de nationale kennis- en netwerkorganisatie die ondernemers inspireert en stimuleert om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Binnen het netwerk van MVO Nederland werken inmiddels ruim 1000 bedrijven, ondernemersorganisaties en NGO's samen op het gebied van MVO. Gezamenlijk vertegenwoordigen zij meer dan 100.000 ondernemers. MVO Nederland helpt ondernemers om concreet met MVO aan de slag te gaan.

Dit is MVO Nederland

MVO Nederland inspireert en motiveert ondernemers om met MVO aan de slag te gaan. Op een zodanige manier dat People, Planet en Profit centraal staan in alle bedrijfsprocessen en ondernemersbeslissingen. Van inkoop tot sales, van productie tot personeelbeleid. MVO Nederland geeft ondernemers praktische tips, laat goede voorbeelden zien en verwijst door naar handige contacten.

MVO Nederland bouwt aan een dynamisch en snelgroeiend MVO-bedrijvennetwerk - van nu al ruim 900 bedrijven en organisaties - groot en klein, uit allerlei sectoren. Met daarin koplopers, echte MVO-kanjers, maar ook bedrijven die net de eerste stappen zetten op weg naar duurzaamheid.

MVO Nederland werkt nauw samen met brancheorganisaties, kamers van koophandel, de EVD en werkgeversverenigingen om MVO direct te vertalen naar marktkansen in de branche, de regio en de keten. Zo bereikt MVO Nederland nu al meer dan 100.000 ondernemers.

MVO Nederland is een platform en aanspreekpunt voor alle partijen die MVO-activiteiten (willen) ondernemen. Als onafhankelijke stichting stimuleert MVO Nederland de samenwerking tussen bedrijven, ondernemersorganisaties, overheid, maatschappelijke organisaties, onderzoek en onderwijs.

MVO Nederland is in 2004 opgericht door het Ministerie van Economische Zaken. Het bestuur neemt de belangrijkste beslissingen. Directie en circa 30 medewerkers voeren de activiteiten uit. De programmaraad, met vertegenwoordigers van bedrijven, kennisinstellingen, NGO's en overheden, adviseert en toetst vanaf de zijlijn.

MVO Nederland is een onafhankelijke stichting die is gevestigd in Utrecht. MVO Nederland wordt gefinancierd uit een basissubsidie, uit projectsubsidies en uit bijdragen van de aangesloten bedrijven.

Visie

Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) versterkt de marktpositie van het bedrijf én draagt bij aan een gezonde economie en samenleving. Door maatschappelijk verantwoord te ondernemen vertalen bedrijven grote maatschappelijke vraagstukken (People en Planet) in oplossingen en producten waarmee zij geld kunnen verdienen (Profit). MVO is een kans en versterkt de business case.

Urgentie

De urgentie van een duurzame en meer sociale economie neemt met de dag toe. Denk aan de uitstoot van CO₂, de opwarming van de aarde, een snel teruglopende biodiversiteit, de toenemende schaarste aan grondstoffen, 1 miljard mensen die dagelijks honger lijden, 1 miljard mensen die aan obesitas lijden, migratie- en integratiekwesaties, aanhoudende ongelijkheid en de grote economische onzekerheden. Recente rapporten van de G20, Club van Rome, IPCC, Wereldbank, Planbureau voor de Leefomgeving, Sociaal Cultureel Planbureau, Mc Kinsey en vele andere onderzoeken tonen deze urgentie onmiskenbaar aan.

Toekomstgericht ondernemen

Ondernemers krijgen in hun bedrijfsvoering te maken met diverse maatschappelijke uitdagingen, zoals duurder grondstoffen en een tekort aan arbeidskrachten door de vergrijzing. Door maatschappelijk verantwoord ondernemerschap - zoals klimaatneutraal ondernemen en modern werkgeverschap - laten ondernemers zien dat zij inspelen op actuele maatschappelijke vraagstukken en daarmee verbonden marktkansen.

Uitgangspunten

De visie van MVO Nederland is o.a. gebaseerd op de SER-rapporten 'De winst van waarden' en 'Internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen', de OESO-richtlijnen, de ILO-normen en de MVO-kabinetsnota 2008.

Missie

Maatschappelijk verantwoord ondernemen tot de gewoonste zaak van de wereld maken. Dat is de missie van MVO Nederland. Ons streven is dat alle ondernemers in ons land MVO zien als dé standaard voor ondernemen in de 21e eeuw.

MVO Nederland geeft handen en voeten aan MVO door duurzaamheid voor elke ondernemer te vertalen naar marktkansen, tips, praktijkvoorbeelden en contacten. Met als doel dat:

- people en planet vanzelfsprekende onderdelen worden van alle bedrijfsprocessen, zoals productie, inkoop, personeelsbeleid, financiën en marketing
- thema's als duurzaam inkopen, ketenverantwoordelijkheid, klimaatneutraal produceren, arbeidsparticipatie, diversiteit, arbeidsomstandigheden en integriteit even zwaar meetellen als kosten, snelheid, concurrentiepositie en kwaliteit
- bedrijven op een transparante manier verantwoording afleggen over hun keuzes en hierover met de buitenwereld in gesprek gaan

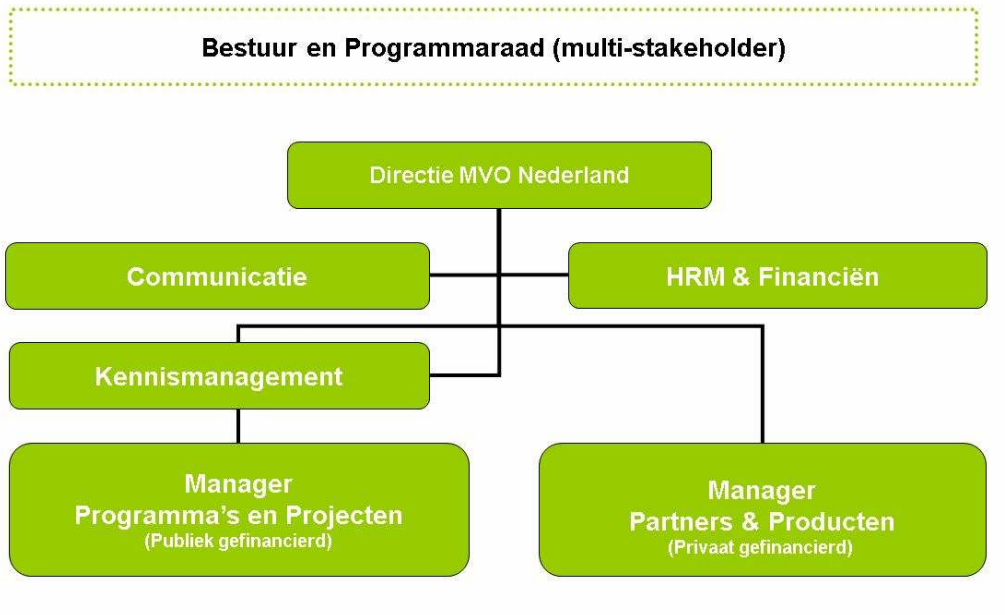
Manifest MVO Nederland

Bedrijven die partner worden van MVO Nederland ondertekenen een manifest onder het motto 'be the change you want to see in business'. Hiermee onderschrijven zij dat zij op 10 MVO-thema's concrete stappen zullen zetten, regelmatig zullen communiceren over de voortgang en periodiek nieuwe doelen zullen stellen. Het manifest is opgenomen als bijlage III.

Bijlage I

Organogram MVO Nederland

Bestuursleden MVO Nederland 31/12/2009

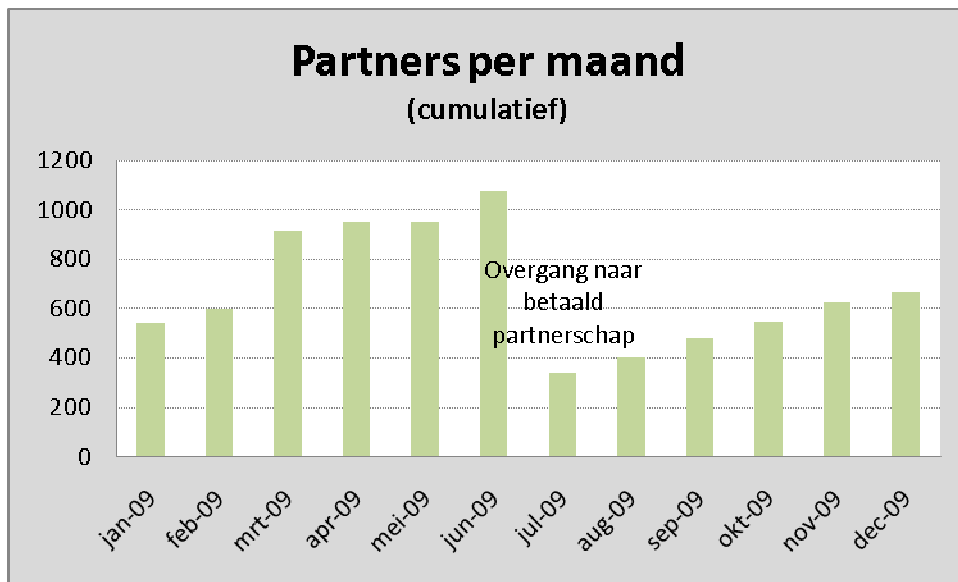
Naam	Hoofdfunctie	Nevenfunctie(s)	Toetreding	Aftreding	Herkiesbaar Ja / Nee
Simon van Driel (voorzitter)	Lid van de Eerste Kamer der Staten Generaal	Verskillende bestuurlijke functies op het terrein van onderwijs, arbeidsmarkt, pensioenen en gezondheidszorg	2009	2012	Ja
Tineke Bahlmann	Voorzitter Commissariaat voor de Media	Bestuursvoorzitter Max Havelaar, Hoogleraar bedrijfseconomie Universiteit Utrecht, Bestuursfuncties of commissariaten bij: ING, Nedap, De Baak Management Centrum VNO-NCW, Toneelgroep Amsterdam	2008	2011	Ja
Z.K.H. Prins Carlos de Bourbon de Parne	Algemeen directeur INSID		2008	2011	Ja
Eric Bouwmeester	Directeur HECHT!		2009	2012	Ja
Johan Doruiter	Senior Vice President & Managing Director Oracle	Bestuurslid ICT-Office, bestuurslid VNO- NCW, member Advisory Board Lifelines UMCG	2009	2012	Ja
Ton Nelissen	Voorzitter KvK Brabant	Commissaris APG Groep NV	2007	2010	Ja
Anne Jan Zwart	DGA EcoStyle Group Algemeen Directeur van EcoMunity Park BV	Lid Raad van Toezicht GGZ Friesland, Voorzitter van de Noordelijke Agro Alliantie	2007	2013	Nee

Leden programmaraad MVO Nederland 31/12/2009

Naam	Organisatie	Vertegenwoordiging
Jeroen Janssen	ASN Bank	MVO-koplopers
Hans Zuiver	Combiwel	MKB Nederland
John Halmans	Gulpener Bierbrouwerijen	MVO-koplopers
Joost Oorthuizen	IDH	IDH
Wim van Dijk	Uneto-VNI	Brancheorganisaties
Wim de Kleuver	KvK	KvK
Karin Hoogeveen	KvK	KvK
Hans Hoogeveen	Ministerie LNV	Rijksoverheid
Mark Streuer	Mitex	Brancheorganisaties
Mario van Mierlo	MKB Nederland	MKB Nederland
Suzan van der Meij	MVO Platform	NGO's
Sijas Akkerman	Natuur & Milieu	NGO's
Erik de Ruijter	NRK	Brancheorganisaties
Marlies Filbri	Oxfam Novib	NGO's
Matthijs Bierman	Triodos Bank	MVO-koplopers
Colette Alma	VNCI	VNO-NCW
Huib Klamer	VNO-NCW	VNO-NCW
Enno Masurel	VU Center for Entrepreneurship	Wetenschap
Paul van den Heuvel	VVNH	Brancheorganisaties

Bijlage II

Partners MVO Nederland 2009

Partners juli 2009 - december 2009		
Categorie	Aantal	%
MKB	382	58%
Ondernemersorganisatie en -netwerk	3	0%
Grote (intern.) onderneming	50	8%
MVO-netwerk	6	1%
Overheid	1	0%
Branche- en beroepsorganisatie	20	3%
Maatschappelijke onderneming	18	3%
NGO	3	0%
Goededoelenorganisatie	5	1%
Onderwijsinst. of kenniscentrum	9	1%
Advies	131	20%
Overig	35	5%
Eindtotaal	663	100%

Manifest MVO Nederland

“Be the change”

Visie op MVO

- Maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) betekent dat bij alle bedrijfsbeslissingen niet alleen het effect op de winst telt, maar dat ook de gevolgen voor mensen binnen en buiten het bedrijf en het milieu een zwaarwegende rol spelen.
- MVO is een proces van waardecreatie waarbij de ondernemer voortdurend streeft naar een optimale balans tussen people, planet en profit.
- MVO is daarom vooral maatwerk en kenmerkt zich door innovatie en maatschappelijke legitimatie.
- Aan de betrokkenheid en de belangen van werknemers, klanten, leveranciers, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden wordt grote waarde toegekend.
- De keuzes die het bedrijf maakt worden op een eerlijke en transparante manier gecommuniceerd en verantwoord.
- De principes voor MVO staan onder andere verwoord in de [OESO-richtlijnen](#), de ILO-normen en de SER-rapporten ‘[De winst van waarden](#)’ en ‘[Internationaal maatschappelijk verantwoord ondernemen](#)’.
- Kennisdeling en samenwerking tussen zowel bedrijven onderling als met maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen is bij MVO van groot belang om vooruitgang te blijven boeken. MVO is nooit ‘af’.
- Als ondertekenaar van dit manifest onderschrijft u deze visie op MVO.
- Onder het motto “be the change you want to see in the world” hanteert u deze visie als uitgangspunt voor al uw bedrijfsbeslissingen.

Partnerschap MVO Nederland

- MVO Nederland is dé nationale kennis- en netwerkorganisatie die ondernemers inspireert en stimuleert om maatschappelijk verantwoord te ondernemen.
- Ons streven is dat alle ondernemers in ons land MVO als dé standaard gaan beschouwen voor ondernemen in de 21e eeuw.
- Als partner van MVO Nederland ondersteunt u deze ambitie en bent u bereid hieraan zowel binnen uw bedrijf als extern actief bij te dragen.

Als partner van MVO Nederland onderschrijft u de volgende uitgangspunten

1. Bij alle bedrijfsbeslissingen streven wij naar een zorgvuldige balans tussen people, planet en profit.
2. Wij streven naar een zo klein mogelijke ecologische voetafdruk. Dit doen wij door o.a. de milieubelasting, het energiegebruik en de CO2-uitstoot zo veel als kan te reduceren, en waar mogelijk volledig schoon te produceren.
3. Wij bevorderen de vitaliteit, inzetbaarheid en ontwikkeling van onze medewerkers.
4. Wij streven in onze personeelssamenstelling naar diversiteit in geslacht, herkomst, cultuur en leeftijd.
5. Wij creëren kansen voor groepen die het op de arbeidsmarkt moeilijk hebben.
6. Wij letten bij het inkopen van producten en diensten sterk op de sociale en milieu- aspecten die bij de productie, het transport en het gebruik een belangrijke rol spelen en maken daarover afspraken met onze leveranciers en afnemers.
7. Wij zoeken voortdurend naar nieuwe kansen op het gebied van duurzame producten en diensten.
8. Wij staan open voor samenwerking en partnerschappen en zijn bereid kennis en ervaringen actief te delen.
9. Wij leveren een bijdrage aan de leefbaarheid in de plaats of regio waarmee wij zijn verbonden.
10. Wij formuleren periodiek nieuwe MVO-doelen, geven over de vorderingen eerlijke en heldere informatie en zijn bereid hierover met belanghebbenden in overleg te treden.

MVO-dynamiek bij brancheverenigingen

Een overzicht van recente MVO-ontwikkelingen
bij brancheverenigingen, beroepsorganisaties en vakbonden

Januari 2010

MVO-dynamiek bij brancheverenigingen

Steeds meer brancheverenigingen, beroepsorganisaties en vakbonden zetten zich actief in voor het stimuleren van maatschappelijk verantwoord ondernemen (MVO) onder hun leden. Na een eerste periode van kennismaking, zetten brancheorganisaties stappen om MVO te integreren in het productaanbod naar hun leden. Als resultaat hiervan wordt een brede stroming van ondernemers zichtbaar in het bedrijfsleven die met MVO aan de slag gaan.

MVO Nederland helpt ondernemersorganisaties die MVO willen stimuleren bij ondernemers. Onder begeleiding van de sectorspecialisten van MVO Nederland doorlopen zij de MVO-beleidscyclus: kennismaking met MVO – draagvlakcreatie – beleidsvorming – implementatie – monitoring & evaluatie. Begin 2010 worden er ruim 38 branche- en beroepsorganisaties door MVO Nederland begeleid. Samen bereiken zij structureel ruim 75.000 Nederlandse ondernemers.

Dit document geeft een beknopt overzicht van de stappen die de deelnemers hebben genomen om MVO te stimuleren bij hun ondernemers.

 	 Algemene Nederlandse Bond van Natuursteenbedrijven
<p>ABN Algemene Nederlandse Bond van Natuursteenbedrijven 180 leden www.natuursteenbond.nl info@natuursteenbond.nl Betrokken sinds: mei 2006</p> <ul style="list-style-type: none">▶ ABN is deelnemer aan het IDH programma natuursteen waarbinnen een Europees Ecolabel voor duurzame natuursteen wordt ontwikkeld.▶ ABN neemt MVO mee in haar communicatie richting leden via de website, nieuwsberichten en vakbladen.▶ Het keurmerk Natuursteen wordt uitgebreid met MVO-criteria.▶ ABN spant zich in om ook partijen in de natuursteenketen te stimuleren om MVO-criteria mee te nemen.	

Partner
van

ANVR

Algemene Nederlandse Vereniging van Reisonderningen

2000 leden

www.anvr.travel

info@anvr.travel

Betrokken sinds: februari 2006

- ◆ ANVR wil zich, samen met haar leden, richten op MVO in het algemeen en Duurzaam Toeristisch Ondernemen (DTO) in het bijzonder.
- ◆ ANVR werkt binnen het IDH samen aan de verduurzaming van toeristische bestemmingen in Tanzania, Kenia, Turkije, Egypte, Thailand en Brazilië.
- ◆ ANVR en haar leden hanteren sinds 2003 een systeem dat zich richt op DTO in de gehele keten (vervoer, verblijf, vermaak).

BOVAG

De vereniging voor de mobiliteitsbranche

11.000 leden

www.bovag.nl

bovag@bovag.nl

Betrokken sinds: januari 2009

BOVAG heeft het certificaat 'Erkend Duurzaam' ontwikkeld speciaal voor autodealers. Ondernemers die dit certificaat willen behalen committeren zich aan een continu verbeteringsproces op het gebied van MVO. Volvo Zoetermeer ontving in 2009 het allereerste duurzaamheidscertificaat. Inmiddels zijn er 100 scans uitgevoerd.

Partner
van

Bouwend Nederland

De vereniging van bouw- en infrabedrijven

4500 leden

www.bouwendnederland.nl

info@bouwendnederland.nl

Betrokken sinds: oktober 2005

- ◆ Bouwend Nederland heeft aan de wieg gestaan van de duurzaamheidsverklaring die de zeven grootste bouwbedrijven in februari 2008 hebben ondertekend (de Leidende Principes). In deze verklaring onderkennen zij het belang van MVO en kondigen aan concrete stappen te zetten om met opdrachtgevers en onderaannemers op een duurzame manier samen te gaan werken.
- ◆ Bouwend Nederland heeft een dossier over MVO geplaatst op haar website en eerder verscheen een brochure over MVO in de bouw.
- ◆ In februari 2009 is een poster met voorbeelden van duurzame innovatieve bouwprojecten gepubliceerd.
- ◆ Bouwend Nederland zet zich in voor duurzaam aanbesteden.
- ◆ In 2010 gaan ING Bank, Bouwend Nederland, UNETO-VNI, de Koninklijke Hibin en MVO Nederland een reeks regionale bijeenkomsten over MVO organiseren voor alle partijen in het bouwproces.

Partner
van

cbw•mitex

CBW-MITEX

Ondernemersorganisatie voor de wonen-, mode-,schoenen- en sportdetailhandel

4500 leden

www.mitex.nl

mitex@mitex.nl

Betrokken sinds: juli 2006

- ◆ CBW Mitex heeft een praktijkboek voor de kledingdetailhandel ontwikkeld. Hiermee kunnen ondernemers MVO oppakken in hun winkel.
- ◆ CBW Mitex heeft een onderzoek uit laten voeren naar de stand van zaken op het gebied van MVO in de mode-, schoenen-, en sportdetailhandel.
- ◆ CBW Mitex bouwt een nieuw kantoorpand waarbij veel aandacht is voor duurzaamheid.

CNV Bedrijvenbond

CNV Metaaltechniek

340.000 werknemersleden

www.cnv.nl

cnvinfo@cnv.nl

Betrokken sinds: oktober 2007

- ▶ CNV Bedrijvenbond heeft samen met MVO Nederland posters en kaarten gemaakt over MVO in de metaaltechniek, speciaal gericht op de rol van de werknemer. Alle leden van CNV in de metaal- en installatiesector hebben hiervan een exemplaar ontvangen.
- ▶ In de CAO voor de metaal en techniek 2008/2009 en 2010/2011 zijn afspraken opgenomen over MVO. Dit houdt in dat projecten worden opgepakt over MVO in relatie tot werknemers en werkgevers. MVO Nederland heeft een plan van aanpak opgesteld voor de besteding van de in 2008/2009 gereserveerde middelen.
- ▶ CNV Bedrijvenbond heeft begin 2009 een MVO-visiedocument opgesteld.
- ▶ In 2010 publiceert CNV Bedrijvenbond een MVO-minispecial over de kleinmetaal.

FME CWM

Ondernemersorganisatie voor de technologisch-industriële sector

2750 leden

www.fme.nl

info@fme.nl

Betrokken sinds: november 2006

- ▶ FME CWM heeft een platform opgericht waarin duurzame innovaties in de techniek worden gebundeld. www.1001klimaatoplossingen.nl
- ▶ FME CWM werkt aan beleidsvorming op het gebied van MVO en zal dit komend jaar verder uitwerken.
- ▶ FME CWM is een belangrijke gesprekspartner voor verschillende projecten van MVO Nederland, bijvoorbeeld op het gebied van ketenverantwoordelijkheid.

FNLI

Federatie voor de Nederlandse Levensmiddelen Industrie

www.fnli.nl

info@fnli.nl

Betrokken sinds: augustus 2008

- Duurzaamheid is een sleutelbegrip in de toekomstvisie van FNLI.
- FNLI is deelnemer in het 'Convenant Duurzaam Voedsel', waarbinnen overheid en bedrijfsleven samenwerken om het aandeel duurzaam geproduceerd voedsel te vergroten.
- Komend jaar gaat FNLI samen met MVO Nederland haar leden stimuleren om met MVO aan de slag te gaan. Hiertoe hebben de organisaties een samenwerkingsovereenkomst afgesloten.

FNV Zelfstandigen

7.000 leden

www.fnvzpp.nl

zelfstandigen@fnvzpp.nl

Betrokken sinds: juli 2007

- FNV Zelfstandigen heeft een MVO-tool ontwikkeld speciaal voor zelfstandigen. Leden kunnen met behulp van de tool hun eigen 'MVO-DNA' samenstellen.
- Een groep van zelfstandigen heeft zich verenigd in een ambassadeursnetwerk MVO. Gezamenlijk stimuleren zij MVO onder ZPP-ers.
- Tijdens de Nacht van de Duurzaamheid heeft FNV Zelfstandigen een prijs uitgereikt voor ZPP-ers die een bijzondere prestatie hebben geleverd op het gebied van MVO.

Partner
van

FOSAG

Ondernemersorganisatie schilders-, onderhouds-,
metaalconserverings-, en glasbranche

3000 leden

www.fosag.nl

Betrokken sinds: maart 2007

- ◆ FOSAG heeft in 2008 een MVO checklist ontwikkeld en toegepast bij een aantal bedrijven.
- ◆ In november 2008 is een minispecial uitgebracht, waarin deze bedrijven zijn gepresenteerd om als voorbeeld te dienen voor de rest van de branche.
- ◆ FOSAG heeft een tool ontwikkeld, waarmee bedrijven hun eigen MVO-gedragcode kunnen opstellen.
- ◆ FOSAG heeft ook in 2009 op haar ledendag aandacht besteed aan MVO.
- ◆ FOSAG voert in 2010 een onderzoek over MVO uit bij haar leden.

ICT Office

Branchevereniging van IT-, Telecom-, Internet- en Officebedrijven

480 leden

www.ict-office.nl

info@ict-office.nl

Betrokken sinds: november 2006

- ◆ ICT Office heeft MVO benoemd als een van de vijf kernonderwerpen. De branchevereniging schrijft momenteel een plan van aanpak, met speciale aandacht voor onderwerpen als ketenverantwoordelijkheid, energie en de bijdrage van de sector aan duurzame ontwikkelingen.
- ◆ ICT Office bereidt een project voor op het gebied van duurzame handel.
- ◆ ICT Office werkt aan een programma om de milieudruk van e-waste te beperken.

Koninklijke Hibin

Brancheorganisatie voor de bouwmaterialenhandel

170 leden

www.hibin.nl

info@hibin.nl

Betrokken sinds: januari 2009

- Koninklijke Hibin heeft in 2009 een ledendag georganiseerd met een MVO-markt als ook een branchedag die helemaal in het teken stond van MVO. In juni 2010 vindt weer een branchedag met het speerpunthema duurzaamheid plaats.
- In 2010 gaan ING Bank, Bouwend Nederland, UNETO-VNI, de Koninklijke Hibin en MVO Nederland een reeks regionale bijeenkomsten over MVO organiseren voor alle partijen in het bouwproces.

Partner
van

Koninklijke Notariele Beroepsorganisatie

Beroepsorganisatie voor notarissen

www.knb.nl

info@knb.nl

Betrokken sinds: november 2009

- In 2009 is KNB van start gegaan met MVO. Het eerste onderdeel van de aanpak is het intern vormgeven aan MVO.
- In december heeft MVO Nederland in samenwerking met KNB een brainstorm georganiseerd over MVO en publiekrechtelijke beroepsorganisaties.

Partner
van

KVGO

Ondernemersorganisatie voor de grafmediabranche

2200 leden

www.kvgo.nl

info@kvgo.nl

Betrokken sinds: maart 2007

- ◆ KVGO heeft het voornemen uitgesproken om MVO aan te pakken op brancheniveau. Momenteel wordt hiervoor aan een plan van aanpak gewerkt.
- ◆ KVGO-leden die hun elektriciteit en gas afnemen van de Stichting Energie Inkoop draaien volledig op groene stroom.
- ◆ Het jaarverslag 2008 stond in het teken van duurzaamheid.
- ◆ KVGO is betrokken bij diverse milieucirkels.
- ◆ KVGO is bezig met een inventarisatie over MVO bij haar leden en zal haar MVO-beleidsplan afstemmen op de resultaten.

Koninklijke Horeca Nederland

Brancheorganisatie voor de horecaondernemer

20.000 leden

www.horeca.org

info@horeca.org

Betrokken sinds: mei 2008

- ◆ Koninklijke Horeca Nederland heeft MVO benoemd als speerpunt in haar beleid voor de komende jaren.
- ◆ KHN is deelnemer in het 'Convenant Duurzaam Voedsel', waarbinnen overheid en bedrijfsleven samenwerken om het aandeel duurzaam geproduceerd voedsel te vergroten.

Koninklijke Metaalunie

Ondernemersorganisatie voor het MKB in de metaal

13.000 leden

www.metaalunie.nl

info@metaalunie.nl

Betrokken sinds: oktober 2008

- ▶ Metaalunie heeft samen met het Adviescentrum Metaal een project opgezet om bedrijven te helpen bij het implementeren van duurzaam ondernemen.
- ▶ In april 2009 loofde Metaalunie de ECO-Economy Award uit aan het bedrijf dat zich het beste onderscheidt door winst te maken door te investeren in duurzaam ondernemen. De tien beste inzendingen ontvingen een gratis advies op het gebied van duurzaam ondernemen.
- ▶ In 2009 heeft Metaalunie een onderzoek uit laten voeren naar de status van duurzaam ondernemen in het MKB metaal versus het MKB industrie.
- ▶ In september 2009 gaf Metaalunie een duurzame lunch op de vakbeurs TIV in Hardenberg.

Partner
van

MODINT

MODINT

Ondernemersorganisatie voor mode, interieur, tapijt en textiel

825 leden

www.modint.nl

info@modint.nl

Betrokken sinds: december 2005

- ▶ MODINT is al geruime tijd bezig met MVO, met name op het gebied van arbeidsomstandigheden en logistiek.
- ▶ Binnen MODINT is een werkgroep duurzaamheid en MVO opgezet.

Partner
van

NOvAA

De Nederlandse Orde van Accountants-Administratieconsulenten

6500 leden

www.novaa.nl

novaa@novaa.nl

Betrokken sinds: juni 2006

- ◆ NOvAA heeft in samenwerking met de Rabobank en MVO Nederland twee MVO-brochures uitgebracht. Eén over MVO op accountantskantoren en één over het stimuleren van MVO bij de mkb-klanten van de accountant. Alle 6500 leden ontvangen deze brochures.

Partner
van

Federatie NRK

NRK

De Nederlandse Rubber-, Lijm- en Kunststofindustrie

670 leden

www.nrk.nl

info@nrk.nl

Betrokken sinds: mei 2006

- ◆ De NRK heeft vier P's: People, Planet, Profit en Polymeer. Onder Polymeer is innovatie en R&D gebundeld. De rubber-, lijm- en kunststofproducten maken deel uit van maatschappelijke oplossingen.
- ◆ De NRK hanteert het motto "plannen maken, en projecten doen". Zo wordt beleid vertaald in concrete acties gericht op duurzaam ondernemen en wordt er bijv. geïnvesteerd in het verlagen van eigen energie- en milieubelasting, maar ook in goede arbeidsomstandigheden.
- ◆ Daarnaast is de NRK actief op het gebied van duurzame beleidsvorming in Nederland en Europa. Voorbeelden van maatschappelijke contracten met de overheid en partners die de NRK heeft afgesloten, zijn gericht op energiebesparing (MJA3), milieu (Integrale Milieutaakstelling, Samenwerken op Maat), arbo (branche RI&E en arbocatalogi), arbeidsvoorwaarden (branche CAO kunststof- en rubberindustrie), ecodesign (www.innoveermetpolymeer.nl en www.kunststofnet.nl) en het opstellen van de criteria voor duurzaam inkopen.
- ◆ De NRK heeft in 2009 een MVO-scan ontwikkeld.

Partner
van

OSB

Ondernemersorganisatie Schoonmaak- en Bedrijfsdiensten

650 leden

www.osb.nl

info@osb.nl

Betrokken sinds: maart 2008

- ◆ In juni 2008 heeft OSB een mini-congres over MVO georganiseerd. Hier ondertekenden zij het partnerschap met MVO Nederland.
- ◆ Vanaf 2008 reikt OSB jaarlijks een MVO-bokaal uit aan een ondernemer uit de branche die voorop loopt op het gebied van MVO.
- ◆ OSB ontwikkelt een visie op MVO in de schoonmaakbranche.
- ◆ MVO wordt meegenomen in de communicatie-uitingen van OSB.
- ◆ In januari 2010 organiseert OSB het congres 'het maatschappelijk belang van de schoonmaakbranche'.

Partner
van

PPV

Keurmerk Professionele Project Verhuizers

36 leden

www.ppv.nl

info@ppv.nl

Betrokken sinds: mei 2007

- ◆ In navolging op de MVO workshop in het voorjaar, heeft de PPV in oktober 2008 deelgenomen aan de Roadshow Duurzaam Inkopen. Tijdens deze bijeenkomst is het partnerschap met MVO Nederland ondertekend.
- ◆ PPV werkt aan het uitvoeren van de MVO ambities; te beginnen met het opnemen van MVO in diverse communicatie-uitingen en het invullen van klimaatneutraal verhuizen.
- ◆ PPV heeft een MVO special van het vakblad Verhuizen uitgegeven
- ◆ Samen met MVO Nederland is een speciale nieuwsflits over MVO voor verhuizers verspreid.

Partner
van

Tuinbranche Nederland

Brancheorganisatie voor leveranciers en retailers in de tuinbranche

470 leden

www.tuinbranche.nl

Betrokken sinds: januari 2008

- ▶ In 2008 ontwikkelde Tuinbranche Nederland samen met leden een MVO visie voor de Tuinbranche.
- ▶ In december 2008 is de conceptvisie MVO voorgelegd aan alle geïnteresseerde leden. MVO Nederland verzorgde een inleiding over MVO.
- ▶ De visie is in januari 2009 gepresenteerd tijdens het congres 'Kiezen voor Kansen'. Ook presenteerde de Tuinbranche Nederland hier een boek over MVO, met praktijkvoorbeelden uit de branche. MVO Nederland en Tuinbranche Nederland ondertekenden het partnerschap.
- ▶ Tuinbranche Nederland werkt aan verschillende projecten, zoals een energiescan voor leden, duurzaam inkopen en een informatieblad over keurmerken.

VBW

Centrale Vereniging Bloemendetailhandel

1400 leden

www.vbw.nu

Betrokken sinds: januari 2008

- ▶ VBW heeft een klankbordgroep MVO opgericht waarin leden meedenken over de invulling van MVO in de branche. MVO Nederland is tevens deelnemer aan de klankbordgroep.
- ▶ De MVO-brochure 'de bewuste bloemist' is momenteel in ontwikkeling.
- ▶ Iedere maand van 2009 wordt een deelthema van MVO onder de aandacht van bloemisten gebracht, zoals afval, energie of schoonmaak.

Partner
van

UNETO-VNI

UNETO-VNI

Ondernemersorganisatie voor de installatiebranche
en de technische detailhandel

5300 leden

www.uneto-vni.nl

info@uneto-vni.nl

Betrokken sinds: december 2005

- ▶ UNETO-VNI richtte in 2006 (op initiatief van haar leden) het MVO-platform op om MVO te stimuleren in de installatiebranche. MVO Nederland is actief in het bestuur van het platform MVO van UNETO-VNI. Het platform heeft een folder gemaakt waarin de doelen, activiteiten, producten en diensten uitgelegd worden.
- ▶ UNETO-VNI heeft een boek met MVO-praktijkvoorbeelden uit de installatiebranche gemaakt.
- ▶ Er is een aparte website over MVO in de installatiebranche gemaakt, gecombineerd met een digitale nieuwsbrief.
- ▶ Twee maal per jaar organiseert het platform MVO een themabijeenkomst die in het teken staat van MVO.
- ▶ In samenwerking met OTIB zijn cursussen 'Blikopener' (uitleg en toepassing van MVO voor bedrijven die met MVO beginnen) en 'Goed Werkgeverschap' (sociale component van MVO, gericht op HRM-afdelingen) ontwikkeld.
- ▶ Ten behoeve van de cursus MVO is het digitaal instrument 'MotiVaOr' ontwikkeld. Hiermee leert de deelnemer spelenderwijs hoe MVO in de bedrijfsvoering toegepast kan worden.
- ▶ UNETO-VNI heeft in februari 2009 voor het eerst een Markt- en Techniekdag voor haar leden georganiseerd. De MVO-workshop die door MVO Nederland werd gegeven was de drukst bezochte op een totaal van 10 workshops en ook de MVO-stand heeft de nodige aanloop gehad. In oktober 2010 vindt de volgende Markt- en Techniekdag plaats waarbij MVO weer
- ▶ UNETO-VNI introduceerde in 2009 een MVO-duurzaamheidsscan voor leden. Deze scan geeft de leden inzicht in de stand van zaken op het gebied van MVO.
- ▶ UNETO-VNI heeft in 2009 een duurzaamheidsscan uitgevoerd bij het secretariaat van de eigen organisatie.
- ▶ In 2010 gaan ING Bank, Bouwend Nederland, UNETO-VNI, de Koninklijke Hibin en MVO Nederland een reeks regionale bijeenkomsten over MVO organiseren voor alle partijen in het bouwproces.

Partner
van

VBZ

De Vereniging voor de Bakkerij- en Zoetwarenindustrie

150 leden

www.vbz.nl

Betrokken sinds: april 2007

- ▶ VBZ heeft tijdens een ledenbijeenkomst over MVO het partnerschap met MVO Nederland ondertekend.
- ▶ MVO Nederland heeft een quickscan uitgevoerd over MVO in de bakkerij- en zoetwarenindustrie.
- ▶ VBZ heeft MVO opgenomen als thema in haar ondernemershandboek en ondernemersscan.
- ▶ VBZ gaat een MVO-netwerk van en voor leden oprichten.
- ▶ Een aantal leden van VBZ heeft zich aangesloten bij het cacao-project van het Initiatief Duurzame Handel.
- ▶ In maart 2010 zal het jaarcongres van VBZ in het teken staan van duurzaamheid.

Partner
van

VERAS

De Vereniging voor de Sloopaannemers

80 leden

www.sloopaannemers.nl

Betrokken sinds: september 2006

- ▶ VERAS is met ingang van 1 januari 2009 uit een fusie van BABEX en de Vereniging van Sloopaannemers. BABEX werkt al enige tijd binnen het brancheprogramma met MVO Nederland samen om MVO binnen de sloopbranche te stimuleren. VERAS wil na de samenvoeging de belangen van de sloopsector nog beter behartigen.
- ▶ VERAS zal in 2010 een beleidsnotitie MVO opstellen en middelen vrijmaken om MVO beleid in de praktijk te brengen waaronder de ontwikkeling van een arbo-catalogus en het bevorderen van duurzaam slopen.

Partner
van

VFI

Vereniging voor Fondsenwervende Instellingen

110 leden

www.vfi.nl

info@vfi.nl

Betrokken sinds: maart 2008

- ◆ VFI heeft een tool ontwikkeld, waarmee goede doelen organisaties MVO kunnen implementeren.
- ◆ In mei 2008 organiseerde VFI een congres over MVO voor haar leden. Tijdens dit congres werd het partnerschap met MVO Nederland ondertekend.
- ◆ In 2010 vindt er een brainstorm met goede doelen organisaties plaats om de vervolgstappen te formuleren.

Partner
van

VOBN

Brancheorganisatie van de betonmortelindustrie

145 leden

www.gietbouwcentrum.nl

info@gietbouwcentrum.nl

Betrokken sinds: maart 2008

- ◆ In november 2008 heeft VOBN haar leden een boekje gestuurd om hen te informeren over energiebesparing.
- ◆ Met de bureaulijst 'beton bewust' informeert VOBN leden en andere geïnteresseerden over de duurzaamheidsaspecten van betonmortel.
- ◆ In 2009 was MVO één van de speerpunten in het beleid van VOBN. Zo is onder andere de website 'betonbewust' gelanceerd.
- ◆ In september 2009 organiseerde MVO Nederland voor VOBN een stakeholderdialoog. De resultaten van deze bijeenkomst dienen als input voor het MVO-beleid van de bij VOBN aangesloten leden. Het MVO-beleid wordt in 2010 vastgesteld.

VSCD

Vereniging van Schouwburg- en concertgebouwdirecties

154 leden

www.vscd.nl

info@vscd.nl

Betrokken sinds: november 2008

- ▶ VSCD ontwikkelt een tool aan de hand waarvan theaters hun MVO-beleid kunnen uitwerken.
- ▶ Er wordt een project voorbereid gericht op de vermindering van de milieudruk van de sector, door aandacht te besteden aan afval- en energiebeleid.

Partner
van

VVNH

Koninklijke Vereniging van Nederlandse Houtondernemingen

150 leden, 280 verkooppunten

www.vvnh.nl

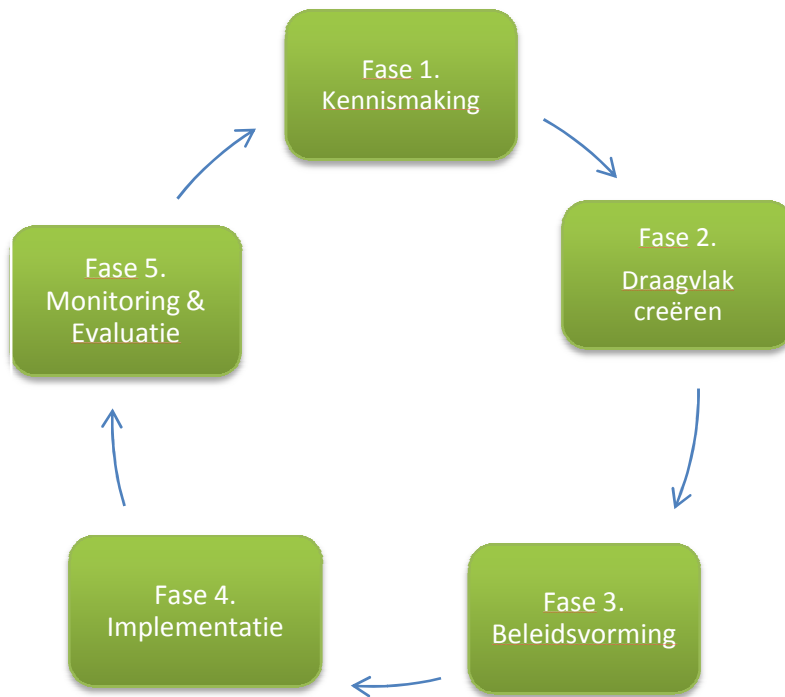
info@vvnh.nl

Betrokken sinds: april 2007

- ▶ Koninklijke VVNH heeft een minispecial 'Duurzaam hout' uitgegeven over MVO.
- ▶ Koninklijke VVNH zet o.a. samen met MVO Nederland stappen om de doelstellingen van het beleidsplan 2010 - 2015 "Wijs met Hout" van de VVNH te realiseren. De doelstelling voor 2015 luidt, 85% van het hout op de Nederlandse markt moet aantoonbaar duurzaam geproduceerd zijn. In 2010 wordt duidelijk of de doelstelling voor 2009, te weten 75% duurzaam geproduceerd hout op de markt, wordt gehaald. De ledenmonitoring over de eerste helft 2009 resulteerde in 69% duurzaam.
- ▶ Komende jaren wordt ingezet op het stimuleren van de vraag naar duurzaam hout, met name in de bouwsector.

MVO-beleidscyclus

Potentiële nieuwe deelnemers

Steeds meer brancheverenigingen melden zich bij MVO Nederland, omdat zij overwegen om een MVO-beleid op te gaan stellen. Deze brancheverenigingen zijn in de oriëntatiefase en zullen mogelijk op termijn deel gaan nemen aan het brancheprogramma. Momenteel worden oriënterende gesprekken gevoerd met **Cascade** (zand- en grindproducenten), **VHT** (herwinning textiel), **NEPROM** (projectontwikkelaars), **NLingenieurs** (advies- en ingenieursbureaus), **KNVB**, **BNO** (ontwerpers), **VVV** (Verzekeraars), **NGB** (netwerk groene adviesbureaus), **Vereniging Golfkarton** (golfkartonindustrie), **TLN** (transport en logistiek) en **NVS** (specerijen).

Over het brancheprogramma

Steeds meer brancheorganisaties zijn op zoek naar een manier om MVO te introduceren bij hun achterban. MVO Nederland helpt hen hierbij en ondersteunt (samen met specialisten uit het netwerk) bij het verankeren van MVO in het beleid van de brancheorganisatie. De informatiebehoefte van de branchevereniging is hierbij leidend.

Het brancheprogramma van MVO Nederland heeft als doel mkb-bedrijven op een effectieve manier te bereiken met informatie over MVO. Door samenwerking met brancheverenigingen worden ondernemers benaderd met een toegankelijke, branchespecifieke MVO-boodschap. Bovendien zijn brancheverenigingen een vertrouwd kanaal voor ondernemers.

Ervaringen uitwisselen

Brancheverenigingen hebben behoefte aan elkaars kennis en ervaring op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen en nemen daarom deel aan intervisiebijeenkomsten die vijf maal per jaar door MVO Nederland worden georganiseerd. Deze bijeenkomsten bieden de mogelijkheid om concrete ervaringen te delen en vormen een platform om gezamenlijke standpunten ten opzichte van MVO te formuleren.

Contact

Voor vragen over het brancheprogramma kunt u contact opnemen met Lobke Vlaming, manager brancheprogramma, 030 - 236 34 78, l.vlaming@mvonederland.nl

Meer informatie

www.mvonederland.nl

Bijlage V

Toelichting 'Duurzame Bedrijfsvoering'

Elektriciteitsgebruik

	kWh
Koffiezetapparaat	13884
Verlichting	12502
Airconditioner serverruimte	8736
Servers & hubs intern, incl telefooncentrale	7941
Overige keukenapparatuur	3931
Computers en beeldschermen	3860
Printers	3149
Telefoons	3040
TOTAAL	57043

Berekeningsmethode & afbakening:

- Het elektriciteitsgebruik van MVO Nederland (excl. IDH) in 2009 is berekend op basis van het vermogen van de aangesloten elektrische verbruikers (zoals verlichting, computers, keukenapparatuur) en een schatting van het aantal verbruiksuren per week.
- Uitzondering: verbruik van de airconditioning van de werkruimtes (topkoeling) is niet meegenomen, omdat dit systeem door KvK is aangelegd en het verbruik hiervan niet achterhaald kon worden (niet bij de KvK en niet bij de installateur).
- Energiegebruik van apparatuur (thinclients & monitors) is opgezocht op http://www.eu-energystar.org/nl/nl_calculator.shtml.
- Van overige apparaten (die niet bij Energystar te vinden zijn) is het verbruik opgezocht (in specificaties) of geschat door een extern elektrotechnisch deskundige (Apptec Systems).
- Het elektriciteitsgebruik van computers en verlichting is berekend voor alle ruimtes van MVO Nederland, exclusief IDH, archief en één kleine vergaderzaal, maar inclusief keuken en andere vergaderzalen (die ook door IDH worden gebruikt).
- Het elektriciteitsgebruik van externe servers, bijvoorbeeld ten behoeve van websites (diverse hosts), zijn niet meegerekend. Volgend jaar gaan we gebruik maken van een host die CO2 compenseert.
- Onze verhuurder (KvK Utrecht) neemt (nog) geen groene energie af, waardoor ook MVO Nederland geen groene stroom kan gebruiken.

Transport

	km	Verbruik	Kg CO2
Openbaar vervoer voor woon-werk	248057	-	12403
Openbaar vervoer voor werk-werk	35183	-	1759
Auto directeur	6000	0,05	717
Auto Greenwheels type 107	1159	0,05	139
Auto Greenwheels type 207	2654	0,07	423
Autogebruik medewerkers	5150	0,07	821
Vliegen	8088	-	1051
TOTAAL	306291		17312

Transport/vervoer door MVO Nederland bestaat uit:

- Gebruik OV voor woon-werk verkeer van medewerkers, aantal kilometers geschat op basis van tariefeenheden NS
- Gebruik OV voor werkafspraken van medewerkers (idem, op basis van declaraties)
- Gebruik auto (eigen auto's en Greenwheels) voor werkafspraken van medewerkers (aantal kilometers volgens opgave van Greenwheels)
- Gebruik vliegtuig voor buitenlandse werkafspraken door medewerkers (aantal kilometers uit afstandentabel)

Personeelsbestand, verloop

Overzicht fte's; cijfers zijn exclusief IDH-medewerkers, freelance medewerkers, uitzendkrachten, medewerkers op detacheringsbasis en vrijwilligers.

Personeel	2009	2008	2007
Aantal medewerkers (geheel of voor een deel van 2009)	36		
Aantal mannen	9		
Aantal vrouwen	27		
Aantal fte's	27,4	20,54	11,73

Climate Neutral Group

Certificaat

5033

Dit certificaat is het bewijs dat

MVO Nederland

49,94 ton CO₂ heeft gecompenseerd, voor

Klimaatneutraal ondernemen in 2009

Compensatie vindt plaats middels CO₂ reductieprojecten van Climate Neutral Group. Hiermee wordt een concrete bijdrage geleverd aan het tegengaan van klimaatverandering.

René Toet
Managing Director
Utrecht, 31-03-2010

Bijlage VII

GRI-checklist

Jaaroverzicht 2009 - MVO Nederland

Het Global Reporting Initiative is een internationaal multi-stakeholder initiatief dat richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving opstelt.

Het GRI-verslaggevingsraamwerk dient als een algemeen aanvaard systeem voor verslaggeving over de economische, milieugerelateerde en sociale prestaties van een organisatie. Het systeem is ontworpen voor gebruik door elke organisatie, ongeacht omvang, sector of locatie. Het systeem houdt rekening met de praktische afwegingen die diverse organisaties – van kleine bedrijven tot ondernemingen met een grootschalige en geografisch gespreide bedrijfsvoering – moeten maken. Het GRI-verslaggevingsraamwerk omvat algemene en sectorspecifieke inhoud die naar het gezamenlijke inzicht van een groot aantal belanghebbenden van over de hele wereld algemeen toepasbaar is in de verslaggeving over de duurzaamheidsprestaties van een organisatie.

De Richtlijnen voor duurzaamheidsverslaggeving bestaan uit principes voor het bepalen van de inhoud van het verslag en voor het waarborgen van de kwaliteit van de informatie in het verslag. Het omvat tevens standaardonderdelen van de informatievoorziening, bestaande uit prestatie-indicatoren en overige informatie, evenals richtlijnen betreffende specifieke vaktechnische aangelegenheden van de verslaggeving.

Het GRI onderscheidt drie toepassingsniveaus: A, B en C, waarbij A het niveau is waarbij de grootste volledigheid in behandelde onderwerpen wordt nagestreefd. Voor dit Jaaroverzicht 2009 streeft MVO Nederland naar behalen van het C-niveau. Om dit niveau te behalen, moet over de volgende indicatoren tenminste gerapporteerd worden:

- Strategie en analyse: 1.1
- Organisatieprofiel: 2.1-2.10
- Verslagparameters: 3.1-3.8, 3.10-3.12
- Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid: 4.1-4.4, 4.14-4.15
- Prestatie-indicatoren: minimaal 10 performance indicatoren, waarvan tenminste één uit elke categorie (economisch, milieu, sociaal)

GRI hanteert het “comply or explain” principe. Wanneer uitgelegd wordt waarom een bepaalde indicator niet van toepassing is op het betreffende duurzaamheidsverslag, voldoet het verslag hiermee alsnog aan de GRI-vereisten.

Alle indicatoren uit de G3 Reporting Guidelines zijn in onderstaande tabel opgenomen. Voor elke indicator is vermeld of en zo ja waar hierover gerapporteerd wordt in het Jaaroverzicht 2009 van MVO Nederland.

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
Strategie en Analyse		
1.1	Bestuurdersverklaring omtrent relevantie van duurzame ontwikkeling en de bijbehorende strategie, incl. beleidsprioriteiten en issues binnen jurisdictie	Voorwoord
1.2	Beschrijving van belangrijke gevolgen, risico's en mogelijkheden	Niet gerapporteerd
Organisatieprofiel		
2.1	Naam van de organisatie	Voorpagina
2.2	Missie, functies en verantwoordelijkheden	9. Over MVO Nederland
2.3	Operationele structuur van de organisatie, met inbegrip van divisies, werkmaatschappijen, dochterondernemingen en samenwerkingsverbanden	Bijlage I
2.4	Aanwezigheid en locatie van operating units en gerelateerde entiteiten als dochterondernemingen, joint ventures en publiekprivate partnerschappen waar van toepassing.	8. Over dit verslag
2.5	Jurisdictie	Nederland
2.6	Rechtsvorm.	9. Over MVO Nederland
2.7	Primaire gebruikers, begunstigen en/of doelgroepen	9. Over MVO Nederland
2.8	Omvang van de verslaggevende organisatie	5.3 Bedrijfsvoering - personeel (FTE) + Financieel jaarverslag
2.9	Significante veranderingen tijdens de verslagperiode wat betreft omvang, structuur of eigendom	Voorwoord
2.10	Onderscheidingen die tijdens de verslagperiode werden toegekend	Geen
Verslag parameters		
3.1	Verslagperiode (bijvoorbeeld fiscaal jaar of kalenderjaar) waarop de verstrekte informatie betrekking heeft	2009
3.2	Datum van het meest recente verslag (indien van toepassing)	8. Over dit verslag
3.3	Verslaggevingscyclus (jaarlijks, tweejaarlijks, etc.)	8. Over dit verslag
3.4	Contactpunt voor vragen over het verslag of de inhoud ervan	8. Over dit verslag
Reikwijdte en afbakening van het verslag		
3.5	Proces voor het bepalen van de inhoud van het verslag	8. Over dit verslag
3.6	Afbakening van het verslag	8. Over dit verslag
3.7	Vermeld eventuele specifieke beperkingen voor de reikwijdte of afbakening van het verslag	8. Over dit verslag
3.8	Basis voor verslaggeving over samenwerkingsverbanden, dochterondernemingen in gedeeltelijke eigendom, gehuurde faciliteiten, uitbestede activiteiten of andere entiteiten die de vergelijkbaarheid tussen verschillende verslagperiodes of verslaggevende organisaties aanzienlijk beïnvloeden	8. Over dit verslag
3.9	De technieken en berekeningsgrondslagen voor gegevensmetingen, waaronder de voor schattingen gebruikte aannames en de technieken die zijn toegepast op de samenstelling van de indicatoren en overige informatie in het verslag	5. Duurzame bedrijfsvoering + bijlage V
3.10	Uitleg over de gevolgen van eventuele herformuleringen van eerder verstrekte informatie (bijvoorbeeld fusies of overnames, verandering van referentiejaar of verslaggevingsperiode en veranderingen met betrekking tot de aard van de activiteiten of de meetmethoden)	8. Over dit verslag

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
3.11	Significante veranderingen ten opzichte van vorige verslagperiodes ten aanzien van reikwijdte, afbakening of meetmethoden die voor het verslag zijn toegepast	Niet van toepassing
GRI inhoudsopgave		
3.12	Tabel waarin staat waar in het verslag de standaardonderdelen van de informatievoorziening te vinden zijn	Bijlage VII
Assurance		
3.13	Beleid en huidige praktijk met betrekking tot het betrekken van externe assurance van het verslag	Niet van toepassing
Bestuur, verplichtingen en betrokkenheid		
4.1	De bestuursstructuur van de organisatie, met inbegrip van commissies die vallen onder het hoogste bestuurslichaam en verantwoordelijk zijn voor specifieke taken, zoals het bepalen van de strategie of het overzicht over de organisatie	Bijlage I
4.2	Geef aan of de voorzitter van het hoogste bestuurslichaam eveneens een leidinggevende functie heeft (en, zo ja, zijn/haar functie binnen het kader van de organisatie en de redenen voor deze situatie)	4. Interne organisatie en personeel + Bijlage I
4.3	Voor organisaties met een enkelvoudige bestuursstructuur: vermeld het aantal onafhankelijke en/of niet-leidinggevende leden van het hoogste bestuurslichaam	Niet van toepassing
4.4	Mechanismen die aandeelhouders en medewerkers de gelegenheid geven om aanbevelingen te doen aan of medezeggenschap uit te oefenen op het hoogste bestuurslichaam	4. Interne organisatie en personeel (programmaraad) + 5.3 (ondernemingsraad in oprichting)
4.5	Een koppeling tussen vergoedingen voor leden van het hoogste bestuurslichaam, topmanagers en leidinggevendenden (met inbegrip van vertrekregelingen) en de prestaties van de organisatie (met inbegrip van sociale en milieugerelateerde prestaties)	Niet gerapporteerd
4.6	Processen waarmee het hoogste bestuurslichaam waarborgt dat strijdige belangen worden vermeden	Niet gerapporteerd
4.7	Proces voor het bepalen van de kwalificaties en expertise van de leden van het hoogste bestuurslichaam voor het sturen van de strategie van de organisatie aangaande economische, milieugerelateerde en sociale onderwerpen	Niet gerapporteerd
4.8	Intern ontwikkelde missie- of beginselverklaringen, gedragscodes en uitgangspunten die van belang zijn voor de economische, milieugerelateerde en sociale prestaties, met vermelding van de mate van invoering ervan	Niet gerapporteerd
4.9	Procedures van het hoogste bestuurslichaam voor het overzien van de inventarisatie en het beheer door de organisatie van economische, milieugerelateerde en sociale prestaties, met inbegrip van relevante risico's en mogelijkheden en naleving van of conformiteit met internationaal overeengekomen standaarden, gedragscodes en principes	Niet gerapporteerd
4.10	Processen voor het evalueren van de eigen prestaties van het hoogste bestuurslichaam, in het bijzonder betreffende economische, milieugerelateerde en socialeprestaties	Niet gerapporteerd
Verplichtingen in verband met externe initiatieven		
4.11	Toelichting over de toepassing van het voorzorgsprincipe door de verslaggevende organisatie	Niet gerapporteerd
4.12	Extern ontwikkelde economische, milieugerelateerde en sociale handvesten, principes of andere initiatieven die de organisatie onderschrijft	Niet gerapporteerd

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
4.13	De belangrijkste samenwerkingsverbanden waarvan de publieke organisatie lid is.	Niet gerapporteerd
Overleg met belanghebbenden		
4.14	Lijst van groepen belanghebbenden die de organisatie heeft betrokken	8. Over dit verslag
4.15	Basis voor inventarisatie en selectie van belanghebbenden die moeten worden betrokken	4. Interne organisatie en personeel (programmaraad)
4.16	Benadering van het betrekken van belanghebbenden, waaronder de frequentie ervan per type en groep belanghebbenden	Niet gerapporteerd
4.17	De voornaamste onderwerpen en vraagstukken die naar voren zijn gekomen door de betrokkenheid van belanghebbenden en hoe de organisatie hierop heeft gereageerd, onder meer via haar verslaggeving	Niet gerapporteerd
Economische prestatie-indicatoren		
EC1	Directe economische waarden die zijn gegenereerd en gedistribueerd, waaronder inkomsten, operationele kosten, personeelsvergoedingen, donaties en overige maatschappelijke investeringen, ingehouden winst en betalingen aan kapitaalverstrekkers en overheden	Financieel jaarverslag
EC2	Financiële implicaties en andere risico's en mogelijkheden voor de activiteiten van de organisatie als gevolg van klimaatverandering	Niet gerapporteerd
EC3	Dekking van de verplichtingen in verband met het vastgestelde uitkeringenplan van de organisatie	Financieel jaarverslag
EC4	Significante financiële steun van een overheid	Financieel jaarverslag
EC5	Spreiding in de verhouding tussen het standaard aanvangssalaris en het lokale minimumloon op belangrijke bedrijfslocaties	Niet van toepassing
EC6	Beleid, methoden en deel van uitgaven betreffende lokaal gevestigde leveranciers op belangrijke bedrijfslocaties	Niet van toepassing
EC7	Procedures voor lokale personeelswerving en aandeel van het topkader dat afkomstig is uit de lokale gemeenschap op belangrijke bedrijfslocaties	Niet van toepassing
EC8	Ontwikkeling en gevolgen van investeringen in infrastructuur en diensten die voornamelijk ten behoeve van het algemeen nut worden geboden door middel van verplichtingen van commerciële aard, dan wel in natura of pro bono	Niet van toepassing
EC9	Inzicht in en beschrijving van significante indirecte economische gevolgen, waaronder de omvang ervan	Niet van toepassing
Milieu prestatie-indicatoren		
EN1	Totale hoeveelheid gebruikte materialen naar gewicht of volume	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN2	Percentage van de gebruikte materialen dat bestaat uit afval uit externe bronnen	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN3	Direct energieverbruik door primaire energiebron	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN4	Indirect energieverbruik door primaire bron	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN5	Energie die bespaard is door besparingen en efficiëntieverbeteringen	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN6	Initiatieven ten behoeve van energie-efficiënte of op duurzame energie gebaseerde producten en diensten, evenals verlagingen van de energie-eisen als resultaat van deze initiatieven	Niet gerapporteerd
EN7	Initiatieven ter verlaging van het indirecte energieverbruik en reeds gerealiseerde verlaging	5.2 Bedrijfsvoering - milieu

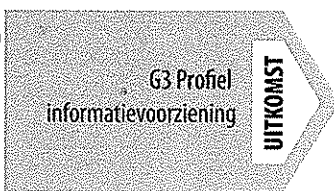
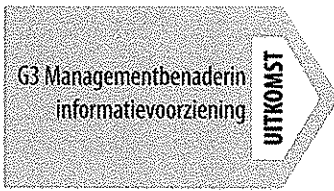

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
EN8	Totale wateronttrekking per bron	Niet gerapporteerd
EN9	Waterbronnen waarvoor wateronttrekking significante gevolgen heeft	Niet gerapporteerd
EN10	Percentage en totaalvolume van gerecycled en hergebruikt water	Niet gerapporteerd
EN11	Locatie en oppervlakte van land dat eigendom is, gehuurd wordt, beheerd wordt in of grenst aan beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	Niet van toepassing
EN12	Beschrijving van significante gevolgen van activiteiten, producten en diensten op de biodiversiteit in beschermde gebieden en gebieden met een hoge biodiversiteitswaarde buiten beschermde gebieden	Niet van toepassing
EN13	Beschermde of herstelde habitats	Niet van toepassing
EN14	Strategieën, huidige maatregelen en toekomstige plannen voor het beheersen van de gevolgen van de biodiversiteit	Niet van toepassing
EN15	Aantal op de rode lijst van de IUCN vermelde soorten en soorten op nationale beschermingslijsten met habitats in gebieden binnen de invloedssfeer van bedrijfsactiviteiten, ingedeeld naar hoogte van het risico van uitsterven	Niet van toepassing
EN16	Totale directe en indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN17	Andere relevante indirecte emissie van broeikasgassen naar gewicht	Niet van toepassing
EN18	Initiatieven ter verlaging van de emissie van broeikasgassen en gerealiseerde verlagingen	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN19	Emissie van ozonafbrekende stoffen naar gewicht	Niet van toepassing
EN20	NO, SO en andere significante luchtmissies naar type en gewicht	Niet van toepassing
EN21	Totale waterafvoer naar kwaliteit en bestemming	Niet gerapporteerd
EN22	Totaalgewicht afval naar type en verwijderingsmethode	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN23	Totaal aantal en volume van significante lozingen	Niet van toepassing
EN24	Gewicht van getransporteerd, geïmporteerd, geëxporteerd of verwerkt afval dat als gevaarlijk geldt op grond van bijlage I, II, III en VIII van de Conventie van Bazel en het percentage afval dat internationaal is getransporteerd	Niet van toepassing
EN25	Benaming, grootte, beschermingsstatus en biodiversiteitswaarde van wateren en gerelateerde habitats die significante gevolgen ondervinden van de waterafvoer en -afvloeiing van de verslaggevende organisatie	Niet van toepassing
EN26	Initiatieven ter compensatie van de milieugevolgen van producten en diensten en de omvang van deze compensatie	Niet gerapporteerd
EN27	Percentage producten dat is verkocht en waarvan de verpakking is ingezameld, naar categorie	Niet van toepassing
EN28	Monetaire waarde van significante boetes en totaal aantal niet-monetaire sancties wegens het niet naleven van milieuwet- en -regelgeving	Geen
EN29	Significante milieugevolgen van het transport van producten en andere goederen en materialen die worden gebruikt voor de activiteiten van de organisatie en het vervoer van personeelsleden	5.2 Bedrijfsvoering - milieu
EN30	Totale uitgaven aan en investeringen in milieubescherming naar type	Niet van toepassing
Sociale prestatie-indicatoren: Arbeid		
LA1	Totale personeelsbestand naar type werk, arbeidsovereenkomst en regio	5.3 Bedrijfsvoering - personeel
LA2	Totaal aantal en snelheid van personeelsverloop per leeftijdsgroep, geslacht en regio	5.3 Bedrijfsvoering - personeel

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
LA3	Uitkeringen aan voltijdmedewerkers die niet beschikbaar zijn voor deeltijdmedewerkers, per grootschalige activiteit	Niet van toepassing
LA4	Percentage medewerkers dat onder een collectieve arbeidsovereenkomst valt	Niet van toepassing
LA5	Minimale opzegtermijn(en) in verband met operationele veranderingen, inclusief of dit wordt gespecificeerd in collectieve overeenkomsten	Niet gerapporteerd
LA6	Percentage van het totale personeelsbestand dat is vertegenwoordigd in formele gezamenlijke arbo-commissies van werkgevers en werknemers die bijdragen aan de controle op en advies over arbo-programma's	Niet van toepassing
LA7	Letsel-, beroepsziekte-, uitvaldagen- en verzuimcijfers en het aantal werkgerelateerde sterfgevallen per regio	5.3 Bedrijfsvoering - personeel
LA8	Opleidings-, trainings-, advies-, preventie- en risicobeheersingsprogramma's ten behoeve van personeelsleden, hun families of omwonenden in verband met ernstige ziekten	Niet van toepassing
LA9	Afspraken over arbo-onderwerpen vastgelegd in formele overeenkomsten met vakbonden	Niet van toepassing
LA10	Gemiddeld aantal uren dat een werknemer per jaar besteedt aan opleidingen, onderverdeeld naar werknemerscategorie	5.3 Bedrijfsvoering - personeel
LA11	Programma's voor competentie management en levenslang leren die de blijvende inzetbaarheid van medewerkers garanderen en hen helpen bij het afronden van hun loopbaan	Niet van toepassing
LA12	Percentage medewerkers dat regelmatig wordt ingelicht omtrent prestatie- en loopbaanontwikkeling	100 / 5.3 Bedrijfsvoering - personeel
LA13	Samenstelling van bestuurslichamen en onderverdeling van medewerkers per categorie, naar geslacht, leeftijdsgroep, het behoren tot een bepaalde maatschappelijke minderheid en andere indicatoren van diversiteit	Bijlage I + 5.3 Bedrijfsvoering - personeel
LA14	Verhouding tussen basissalarissen van mannen en vrouwen per medewerkerscategorie	5.3 Bedrijfsvoering - personeel
Sociale prestatie-indicatoren: Mensenrechten		
HR1	Percentage van en totaal aantal aanmerkelijke investeringsovereenkomsten waarin clausules over mensenrechten zijn opgenomen of waarvan de naleving van de mensenrechten is getoetst	Niet van toepassing
HR2	Percentage belangrijke leveranciers en aannemers die getoetst zijn op naleving van de mensenrechten en op getroffen maatregelen	Niet van toepassing
HR3	Totaal aantal uren personeelstraining over beleid en procedures betreffende aspecten van mensenrechten die relevant zijn voor de activiteiten, met inbegrip van het percentage van het personeel dat de trainingen gevolgd heeft	Niet van toepassing
HR4	Totaal aantal gevallen van discriminatie en de getroffen maatregelen	Geen
HR5	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat daarbij een aanzienlijk risico zou kunnen gelden voor het recht op de uitoefening van de vrijheid van vereniging en collectieve arbeidsonderhandelingen, alsmede de maatregelen die zijn getroffen ter ondersteuning van deze rechten	Geen
HR6	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van kinderarbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van kinderarbeid	Geen
HR7	Activiteiten waarvan is vastgesteld dat er een aanzienlijk risico is van gevallen van gedwongen of verplichte arbeid, alsmede de maatregelen die zijn getroffen gericht op de uitbanning van gedwongen of verplichte arbeid	Geen

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
HR8	Percentage van het beveiligingspersoneel dat training heeft gevolgd in het beleid of de procedures van de organisatie betreffende aspecten van de mensenrechten die relevant zijn voor de activiteiten	Niet van toepassing
HR9	Totaal aantal gevallen van overtreding van de rechten van de inheemse bevolking, alsmede de getroffen maatregelen	Niet van toepassing
Sociale prestatie-indicatoren: Maatschappij		
SO1	Aard, reikwijdte en effectiviteit van alle programma's en methoden die de effecten van de activiteiten op gemeenschappen bepalen en beheren, waaronder vestiging, activiteiten en vertrek	Niet gerapporteerd
SO2	Percentage van en totaal aantal bedrijfseenheden geanalyseerd op corruptiegerelateerde risico's	Niet van toepassing
SO3	Percentage van het personeel dat training in anticorruptiebeleid en – procedures van de organisatie heeft gevolgd	Niet van toepassing
SO4	Maatregelen die zijn getroffen naar aanleiding van gevallen van corruptie	Niet van toepassing
SO5	Standpunten betreffende publiek beleid en deelname aan de ontwikkeling ervan, evenals lobbyen	Niet gerapporteerd
SO6	Totale waarde van financiële en in-natura-bijdragen aan politieke partijen, politici en gerelateerde instellingen per land	€ 0,-
SO7	Totaal aantal rechtszaken vanwege concurrentiebelemmerend gedrag, anti-kartel-, en monopolistische praktijken, alsmede de resultaten van deze rechtszaken	Atoomstroom , 5.1 Maatschappelijke meerwaarde
SO8	Monetaire waarde van significante boetes en totaal aantal niet-monetaire sancties wegens het niet naleven van wet- en regelgeving	Geen / € 0,-
Sociale prestatie-indicatoren: Productverantwoordelijkheid		
PR1	Levensduurstadia waarin de gevolgen van producten en diensten voor gezondheid en veiligheid worden beoordeeld met het oog op verbetering en het percentage van belangrijke product- en dienstencategorieën die aan dergelijke procedures onderhevig zijn	Niet van toepassing
PR2	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende gevolgen voor gezondheid en veiligheid van producten en diensten gedurende de levensduur, naar type resultaat	Niet van toepassing
PR3	Type informatie over producten en diensten dat verplicht wordt gesteld door procedures en het percentage van belangrijke producten en diensten die onderhevig zijn aan dergelijke informatie-eisen	Niet van toepassing
PR4	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende informatie over en etikettering van producten en diensten, naar type resultaat	Niet van toepassing
PR5	Beleid ten aanzien van klanttevredenheid, met inbegrip van resultaten van onderzoeken naar de klanttevredenheid	5. 1 Maatschappelijke meerwaarde
PR6	Programma's voor de naleving van wetten, standaarden en vrijwillige codes met betrekking tot marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring	5. 1 Maatschappelijke meerwaarde
PR7	Totaal aantal gevallen van niet-naleving van regelgeving en vrijwillige codes betreffende marketingcommunicatie, waaronder reclame, promotie en sponsoring, naar type resultaat	Geen
PR8	Totaal aantal gegronde klachten over inbreuken op de privacy van klanten en het kwijtraken van klantgegevens	Geen

Indicator	Beschrijving	Verwijzing naar Hoofdstuk - Paragraaf
PR9	Monetaire waarde van significante boetes wegens het niet-naleven van wet- en regelgeving betreffende de levering en het gebruik van producten en diensten	Geen / € 0,-

Box 6 — Zelfstandig verklaren (toepassingsniveau)

Verlag Toepassingsniveau	C	C+	B	B+	A	A+
Standaardonderdelen van informatievoorziening 	Inhoud van verslag: 1.1 2.1 – 2.10 3.1 – 3.8, 3.10 – 3.12 4.1 – 4.4, 4.14 – 4.15		Inhoud van verslag: Criteria voor niveau C en 1.2 3.9, 3.13 4.5 – 4.13, 4.16 – 4.17		Dezelfde criteria als voor niveau B	
	Niet nodig	Externe verificatie van het verslag	Managementbenadering informatievoorziening voor elke indicator categorie	Externe verificatie van het verslag	Managementbenadering informatievoorziening voor elke indicator categorie	Externe verificatie van het verslag
	Geef informatie over minimaal 10 prestatie-indicatoren, inclusief minstens een van elke categorie: Economische aspecten, Milieuaspecten en Sociale aspecten	Externe verificatie van het verslag	Geef informatie over minimaal 20 prestatie-indicatoren, inclusief minstens een van elke categorie: Economische aspecten, Milieuaspecten, Arbeidsomstandigheden, Mensenrechten, Maatschappij, Productverantwoordelijkheid	Externe verificatie van het verslag	Geef informatie over alle G3 kern prestatie-indicatoren en prestatie-indicatoren van aanvullende sectorspecifieke richtlijnen* en houd rekening mee het materialiteit principe bij a) geef informatie over de indicator of b) leg uit waarom er geen informatie gegeven is	Externe verificatie van het verslag

* Definitieve versie van aanvullende sectorspecifieke richtlijnen

GRI toepassingsniveau C

Ik verklaar hierbij dat dit rapport, mijn inziens, voldoet aan de eisen die GRI stelt voor een G3 C toepassingsniveau rapport.

Naam: L W Lageweg

Functie: directeur

Datum: 28-6-2010

Handtekening: